

Istraživanje javnog mnjenja o povjerenju u pravosudni sistem

novembar 2025

Metodologija istraživanja

Period sprovođenja: 10–22.
novembar 2025.

Veličina uzorka: 1009
ispitanika, 995 validnih

Ciljna populacija: punoljetni
građani Crne Gore

Tip uzorka: reprezentativni,
stratifikovani

Dizajn uzorka

Stratifikacija po regionima i veličini naselja

Prva etapa — izbor grada
proporcionalno broju stanovnika

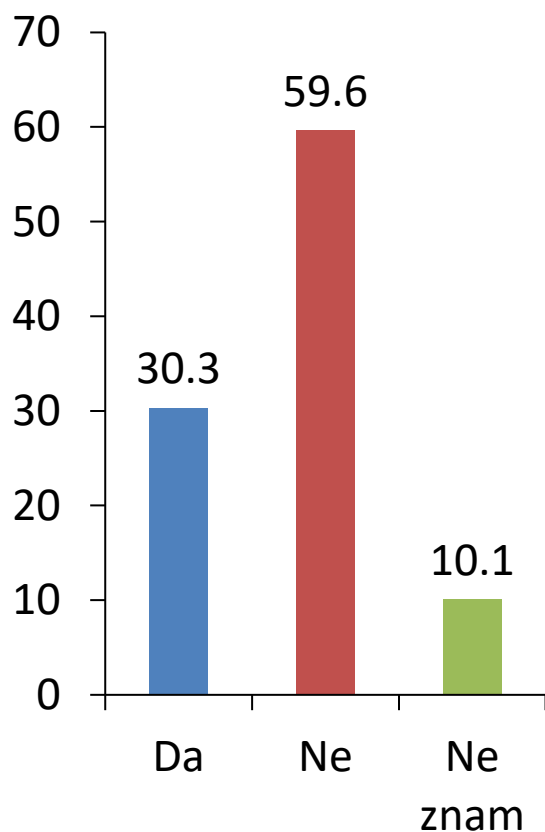
Druga etapa — izbor biračkog mjesta
prema rezultatima izbora 2023

Treća etapa — izbor domaćinstava
slučajnim korakom (random route)

Četvrta etapa — izbor ispitanika
metodom 'prvog rođendana'

Opšte povjerenje i iskustvo

Imate li povjerenje u pravosudni sistem Crne Gore? %

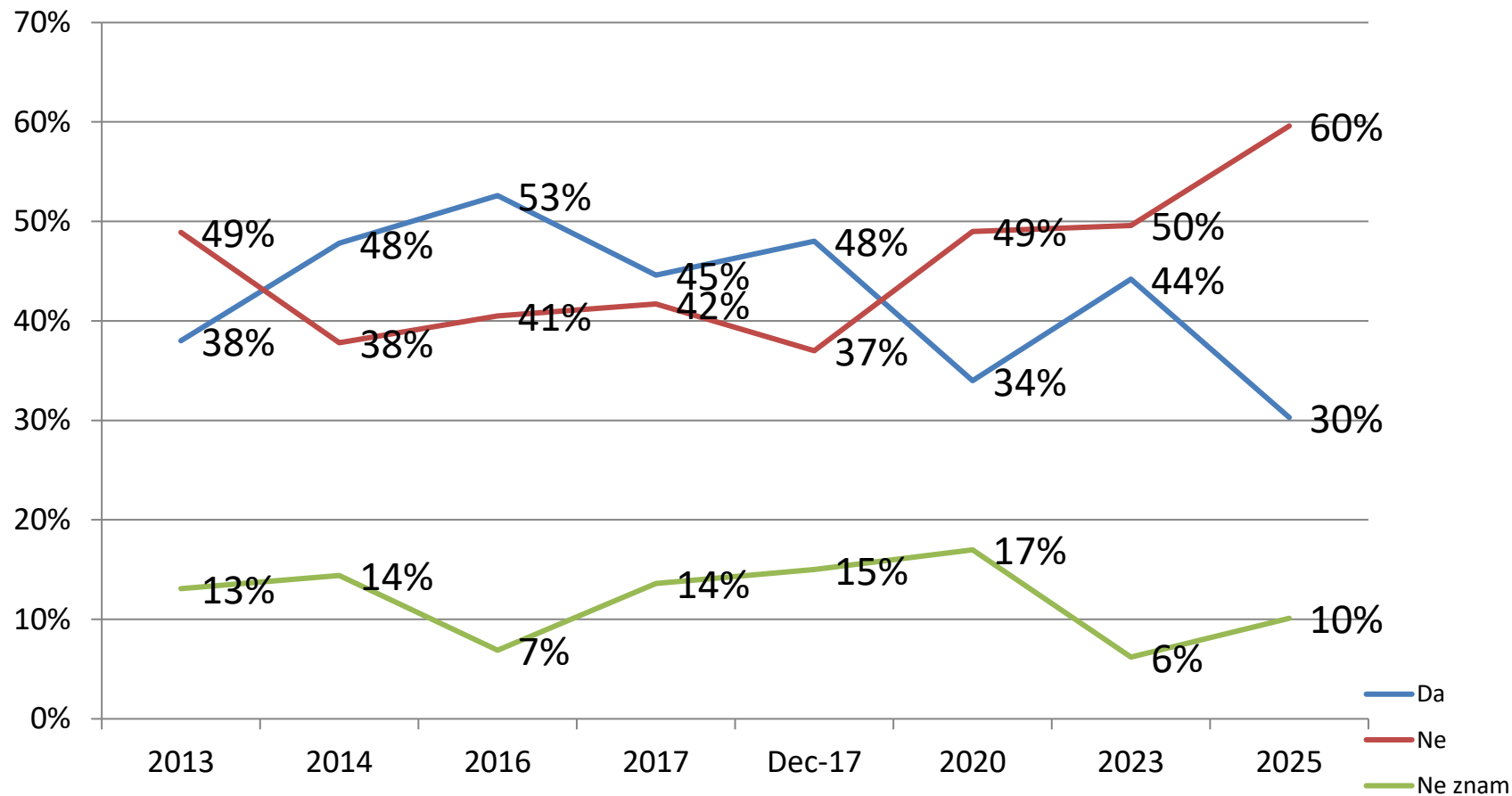
Povjerenje u pravosudni sistem Crne Gore

Rezultati jasno ukazuju na izraženo nepovjerenje građana u pravosudni sistem Crne Gore. Skoro šest od deset ispitanika (59,6%) navodi da nema povjerenja, dok povjerenje iskazuje tek 30,3%.

Relativno mali, ali značajan udio onih koji su neodlučni (10,1%) dodatno potvrđuje konfuziju i nesigurnost u percepciji rada pravosuđa.

Ukupno gledano, ovakav odnos odgovora sugerije strukturalni problem legitimiteta i kredibiliteta pravosudnih institucija, te ukazuje na potrebu za sistemskim reformama, većom transparentnošću i mjerljivim unapređenjem efikasnosti i odgovornosti kako bi se povjerenje javnosti obnovilo.

Povjerenje u pravosuđe

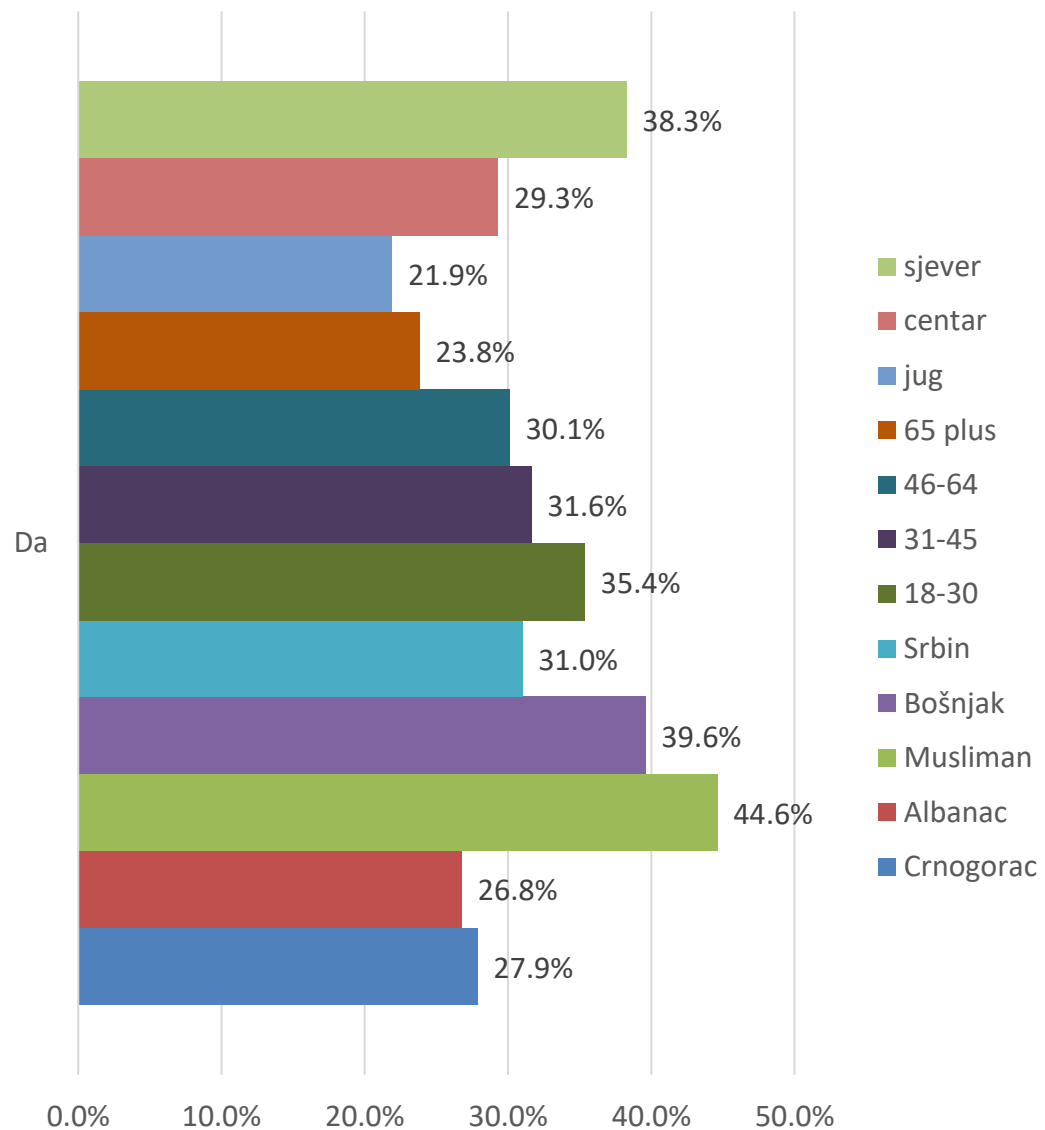

Trend povjerenja u pravosuđe

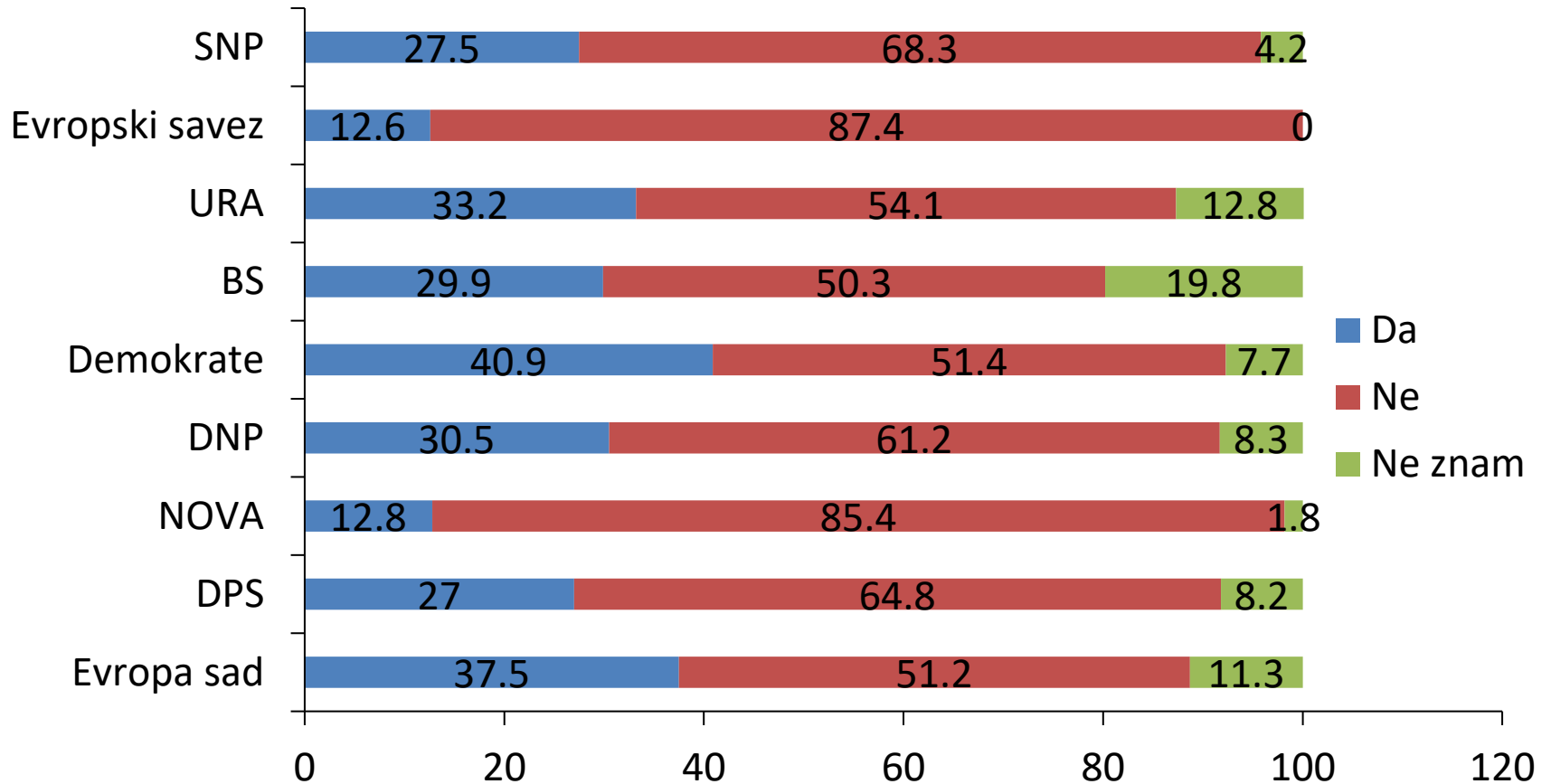

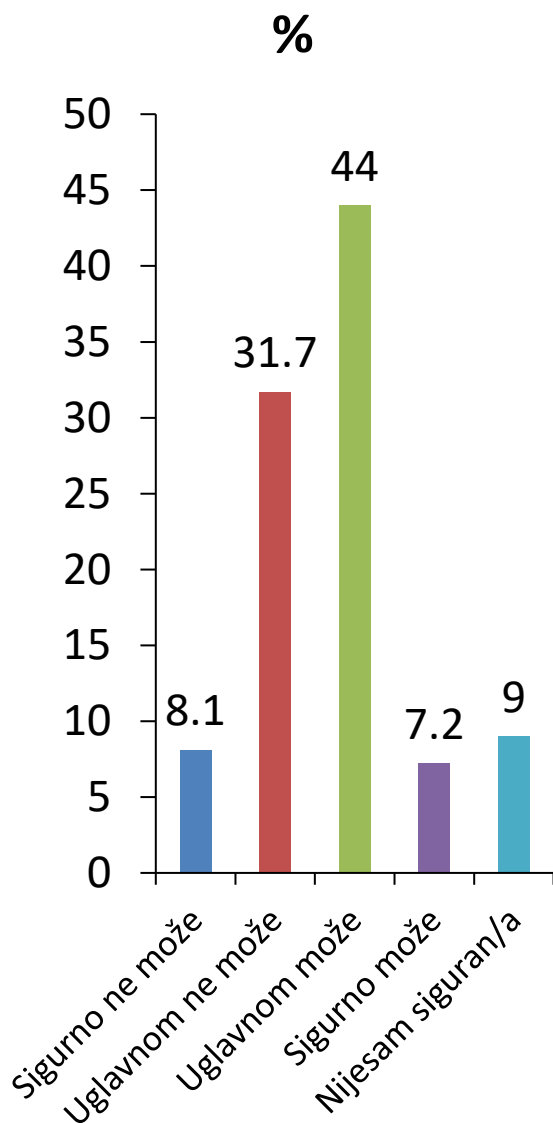
- Prethodni grafikon jasno pokazuje dugoročni pad povjerenja u pravosuđe, uz istovremeni rast nepovjerenja, posebno izražen u posljednjem posmatranom periodu.
- U periodu 2013–2016. povjerenje („Da“) je raslo i dostiglo maksimum od 53%, dok je nepovjerenje bilo relativno niže i stabilno. Međutim, nakon 2017. godine primjetan je preokret trenda, povjerenje počinje da opada, uz povremene kratkoročne oscilacije.
- Najizraženiji pad povjerenja bilježi se 2020. godine (34%), a iako dolazi do blagog oporavka u 2023. (44%), 2025. godina pokazuje najniži nivo povjerenja u cijelom periodu ,svega 30%.
- Paralelno s tim, nepovjerenje („Ne“) pokazuje kontinuirani rast, posebno nakon 2020. godine, kulminirajući u 2025. sa 60%, što predstavlja dvostruko veći udio u odnosu na one koji imaju povjerenje.
- Zaključno, podaci ukazuju na ozbiljnu i dugotrajnu krizu povjerenja u pravosudni sistem, koja se ne može objasniti kratkoročnim događajima, već upućuje na strukturne probleme, percepciju neefikasnosti i/ili politizacije pravosuđa. Trend iz 2025. godine je posebno alarmantan i zahtijeva sistemske reforme i mjerljive promjene kako bi se povjerenje građana obnovilo.

Ima
povjerenje
u
pravosudni
sistem

Povjerenje u pravosudni sistem (po partijama za koje bi glasali)

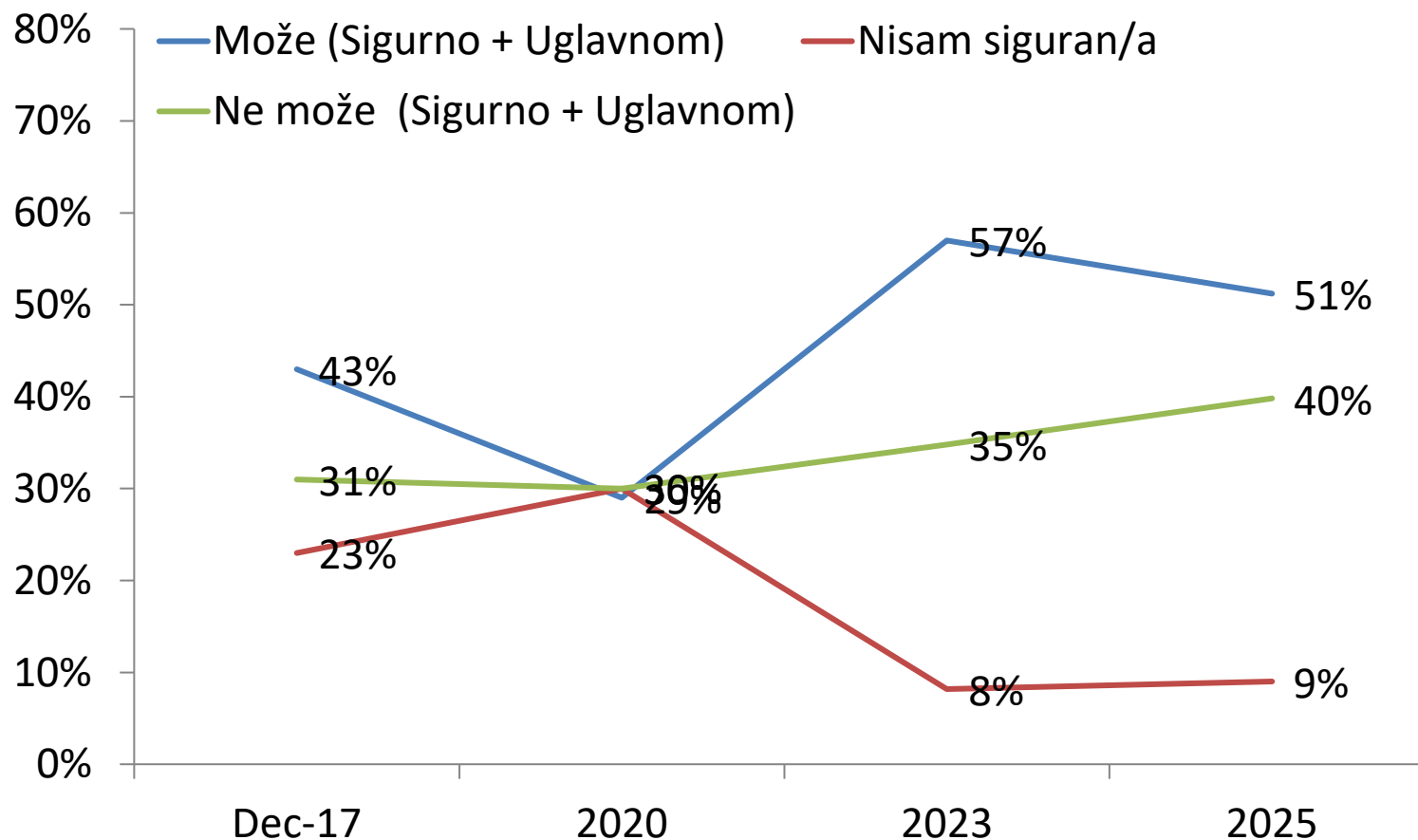

Očekivanje fer i pravičnog suđenja

Nalazi ukazuju na podijeljena, ali pretežno umjereno pozitivna očekivanja građana u pogledu fer i pravičnog suđenja. Iako relativna većina ispitanika smatra da pravosuđe „uglavnom može“ obezbijediti fer suđenje (44,0%), znatan dio populacije izražava skepticizam – čak 39,8% ispitanika ocjenjuje da pravosuđe ne može (sigurno ili uglavnom) garantovati pravično suđenje.

Istovremeno, vrlo mali procenat (7,2%) ima čvrsto uvjerenje da pravosuđe sigurno može obezbijediti fer suđenje, dok 9,0% ostaje neodlučno. Ovakva distribucija odgovora sugerise da percepcija fer suđenja više počiva na rezervisanom povjerenju nego na snažnom uvjerenju, što ukazuje na krhku osnovu legitimnosti pravosudnog sistema i potrebu za vidljivim, dosljednim praksama koje bi učvrstile uvjerenje građana u pravičnost sudskih postupaka.

Prosječan građanin, ukoliko zbog nekog razloga bude stranka u sudskom postupku može očekivati fer i pravičan tretman/suđenje?

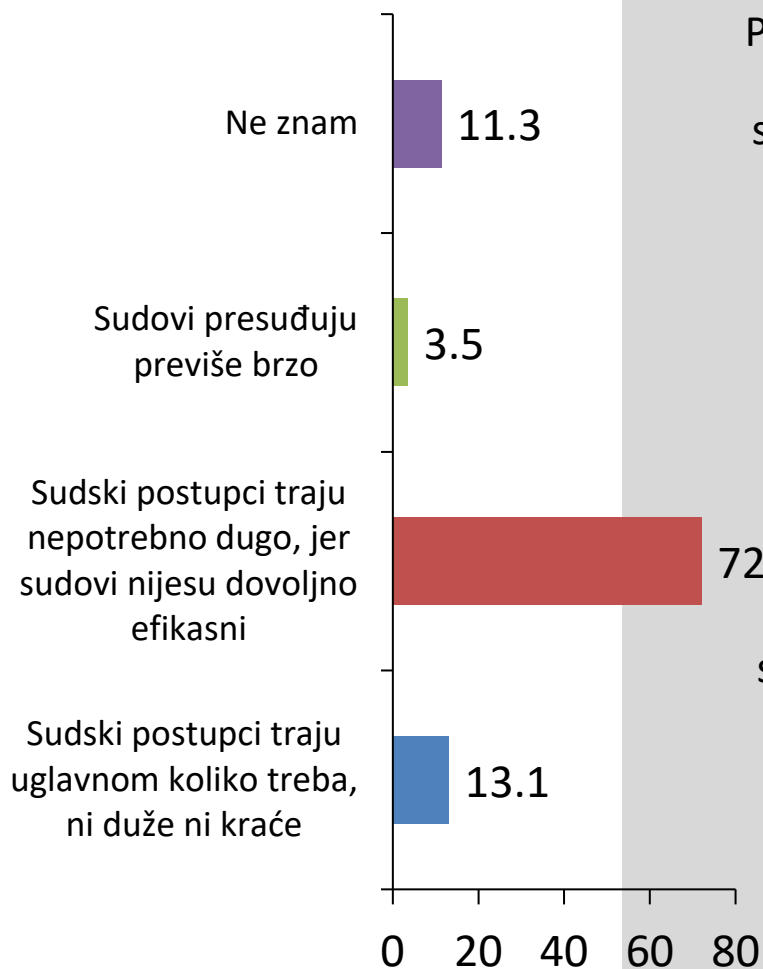

Komentar trenda

- Prethodni grafikon pokazuje ambivalentan i kontradiktoran odnos građana prema pravosuđu: iako opšte povjerenje u pravosudni sistem opada, lična očekivanja fer i pravičnog tretmana u konkretnom sudskom postupku ostaju relativno visoka.
- U periodu 2017–2023. zabilježen je snažan rast udjela građana koji smatraju da prosječan građanin *može* očekivati fer suđenje, sa 43% (2017) na 57% (2023). Iako u 2025. dolazi do blagog pada (51%), ovaj udio je i dalje značajno viši nego 2017. godine.
- Istovremeno, udio onih koji smatraju da građanin *ne može* očekivati fer tretman kontinuirano raste, sa 31% u 2017. na 40% u 2025., što ukazuje na produbljivanje polarizacije stavova.
- Posebno je indikativan snažan pad kategorije „Nisam siguran/na“ sa 23% (2017) na svega 8–9% (2023–2025). To sugerise da se stavovi građana kristališu i da je sve manje neodlučnih, što dodatno pojačava podjelu između onih koji imaju i onih koji nemaju povjerenje u fer suđenje.
- Zaključno, podaci ukazuju da građani sve češće prave razliku između: sistemskog povjerenja u pravosuđe (koje je nisko i u padu), i ličnog očekivanja korektnog postupanja u sopstvenom slučaju, koje je i dalje relativno prisutno, ali pod rastućim pritiskom skepticizma.
- Ovakav obrazac je tipičan za sisteme u tranziciji, gdje se vjeruje u pojedince (sudije, tužioce), ali ne i u instituciju kao cjelinu.

Koji je stav najbliži Vašem? %

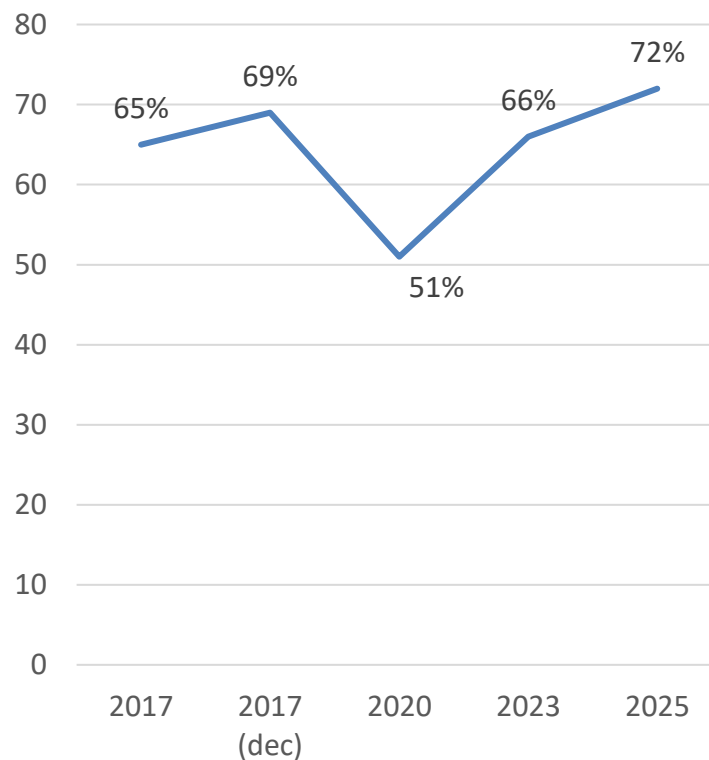
Trajanje sudskih postupaka

Percepcija građana o trajanju sudskih postupaka je izrazito negativna i pokazuje visok stepen saglasnosti. Čak 72,0% ispitanika smatra da sudski postupci traju predugo, dok tek 13,1% ocjenjuje da traju onoliko koliko je potrebno. Zanimljiv procenat ispitanika (3,5%) smatra da sudovi presuđuju prebrzo, što dodatno potvrđuje da je problem u neefikasnosti i dugotrajnosti postupaka.

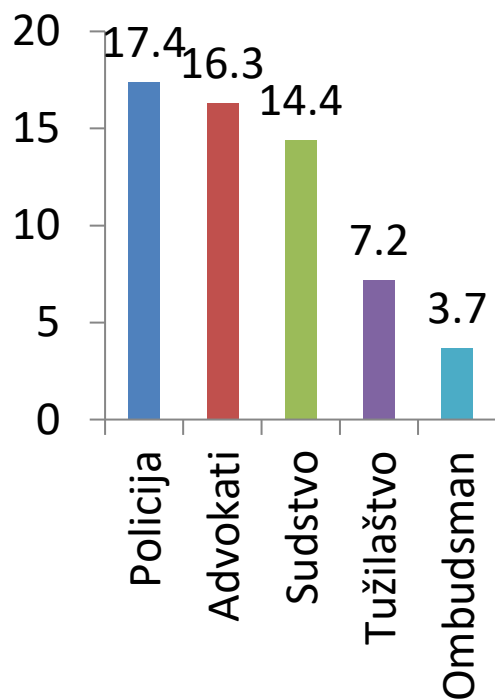
Udio onih koji nemaju stav (11,3%) ukazuje na ograničeno lično iskustvo dijela građana, ali ne umanjuje dominantan nalaz: dužina trajanja sudskih procesa predstavlja jedno od ključnih slabih mjesta pravosudnog sistema, koje direktno utiče na percepciju pravičnosti, povjerenje u institucije i ukupni osjećaj pravne sigurnosti.

Trend: „Sudski postupci traju nepotrebno dugo, jer sudovi nijesu dovoljno efikasni“

- Grafikon pokazuje da je percepcija neefikasnosti sudskih postupaka dugoročno visoka i stabilna, uz jasnu tendenciju rasta u posljednjem periodu.
- Već 2017. godine, čak 65% građana smatra da sudski postupci traju nepotrebno dugo, a taj udio dodatno raste na 69% krajem iste godine. Iako se u 2020. bilježi privremeni pad na 51%, taj pad je kratkotrajan i vjerovatno odražava specifične okolnosti tog perioda, a ne strukturno poboljšanje efikasnosti pravosuđa.
- Nakon 2020. slijedi kontinuirani rast negativne percepcije: u 2023. taj stav dijeli 66% građana, dok u 2025. dostiže 72%, što je najviši zabilježeni nivo u posmatranom periodu.
- Trend je jasan i konzistentan: velika većina građana pravosuđe percipira kao sporo i neefikasno. Ovakva percepcija direktno podriva povjerenje u pravosudni sistem i predstavlja jedan od ključnih faktora opšteg nepovjerenja u institucije.

Procenat kontakta u poslednje dvije godine

Kontakt građana sa pravosudnim institucijama (%)

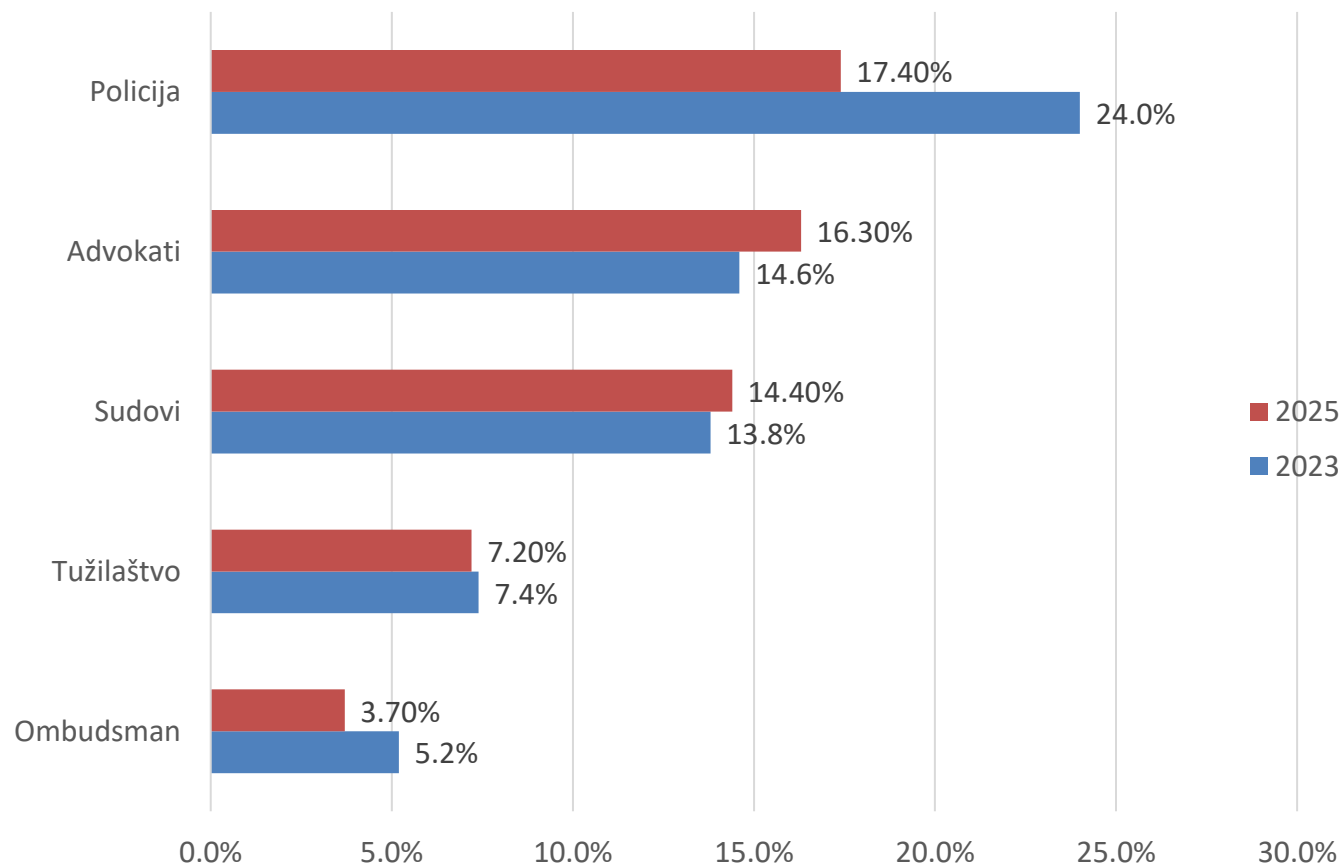
Većina građana Crne Gore nema neposredno iskustvo sa pravosudnim institucijama, što je naročito izraženo kada je riječ o tužilaštvu i instituciji Ombudsmana, sa pobrojanim institucijama ima bar neki kontakt ukupno **26.9% građana**.

Najčešći kontakti ostvaruju se sa policijom (17,4%) i advokatima (16,3%), dok je kontakt sa sudovima relativno ograničen (14,4%).

Izrazito nizak procenat kontakta sa Ombudsmanom (3,7%) može ukazivati na nedovoljnu vidljivost, dostupnost ili povjerenje u ovu instituciju, ali i na slabo informisanje građana o mehanizmima zaštite njihovih prava.

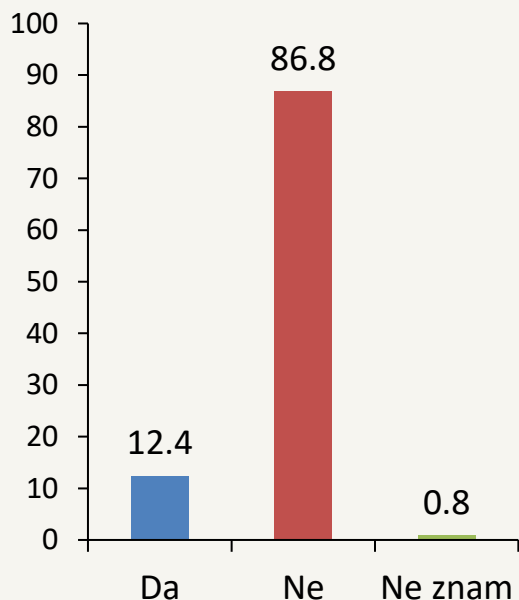
Ovakva struktura kontakata sugerise da se stavovi građana o pravosuđu i vladavini prava u velikoj mjeri formiraju na osnovu posrednih izvora (mediji, javni diskurs, političke poruke), a ne kroz lično iskustvo, što je važno uzeti u obzir prilikom tumačenja nalaza o povjerenju i percepciji efikasnosti pravosudnog sistema.

Kontakt sa institucijama u poslednje dvije godine

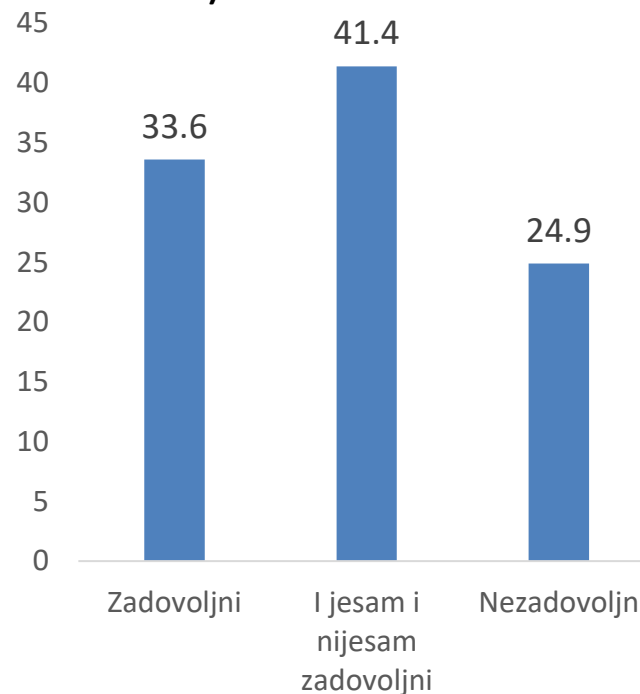

Iskustvo građana kao stranke u sudskom postupku

Bili stranka u postupku tokom poslednje dvije godine (%)

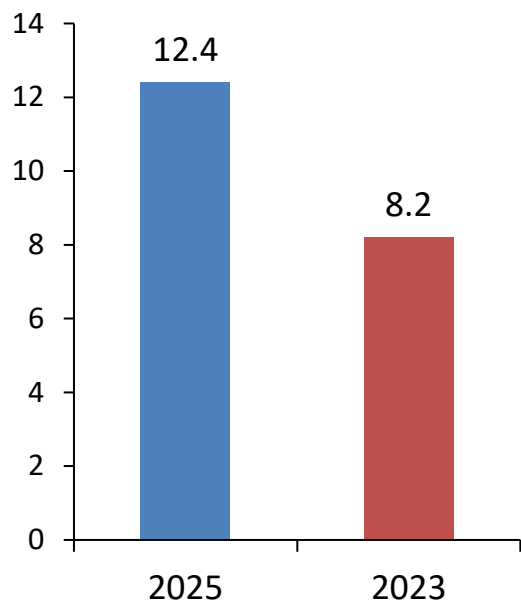
Zadovoljstvo radom suda (među onima koji su imali iskustvo)

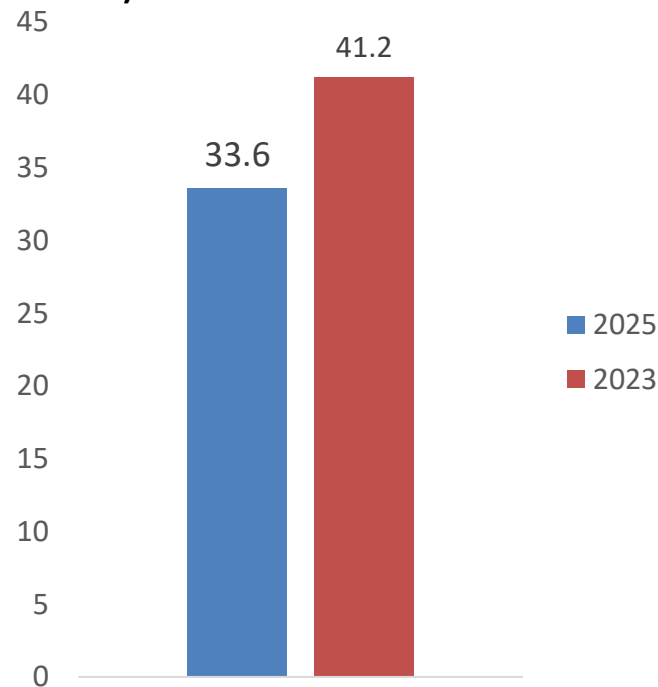
- Većina građana nema neposredno iskustvo sa sudovima, a među onima koji su ga imali ne postoji jasno preovlađujuće zadovoljstvo.
- Dominacija ambivalentnih i negativnih ocjena ukazuje na ograničen kvalitet korisničkog iskustva i potencijalno slab efekat ličnog kontakta na jačanje povjerenja u sudstvo.

Iskustvo građana kao stranke u sudskom postupku

Bili stranka u postupku tokom poslednje dvije godine (%)

Zadovoljni radom suda (među onima koji su imali iskustvo)

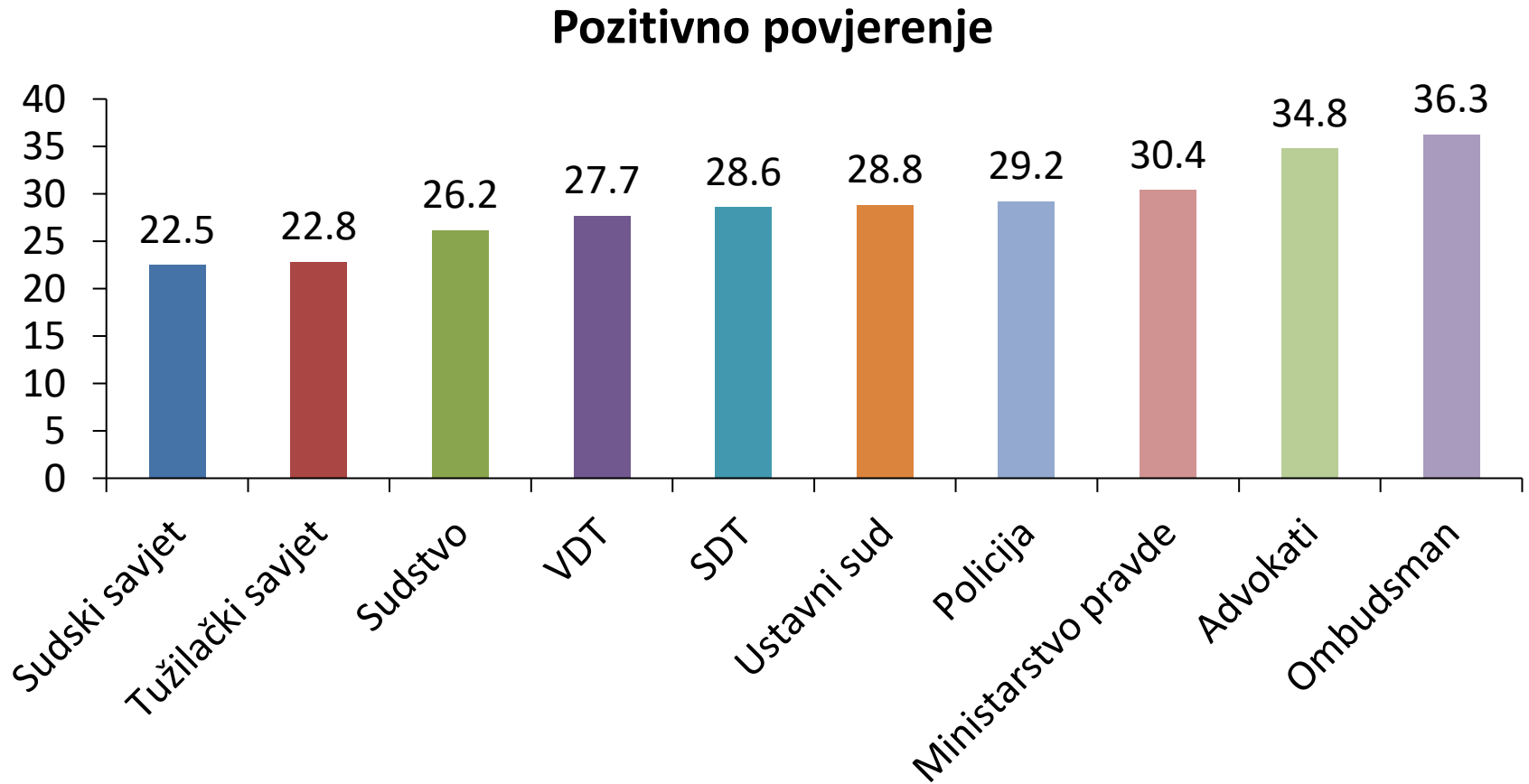

- Postotak građana koji je bio stranka u postupku je blago porastao, dok je ukupno zadovoljstvo radom suda opalo

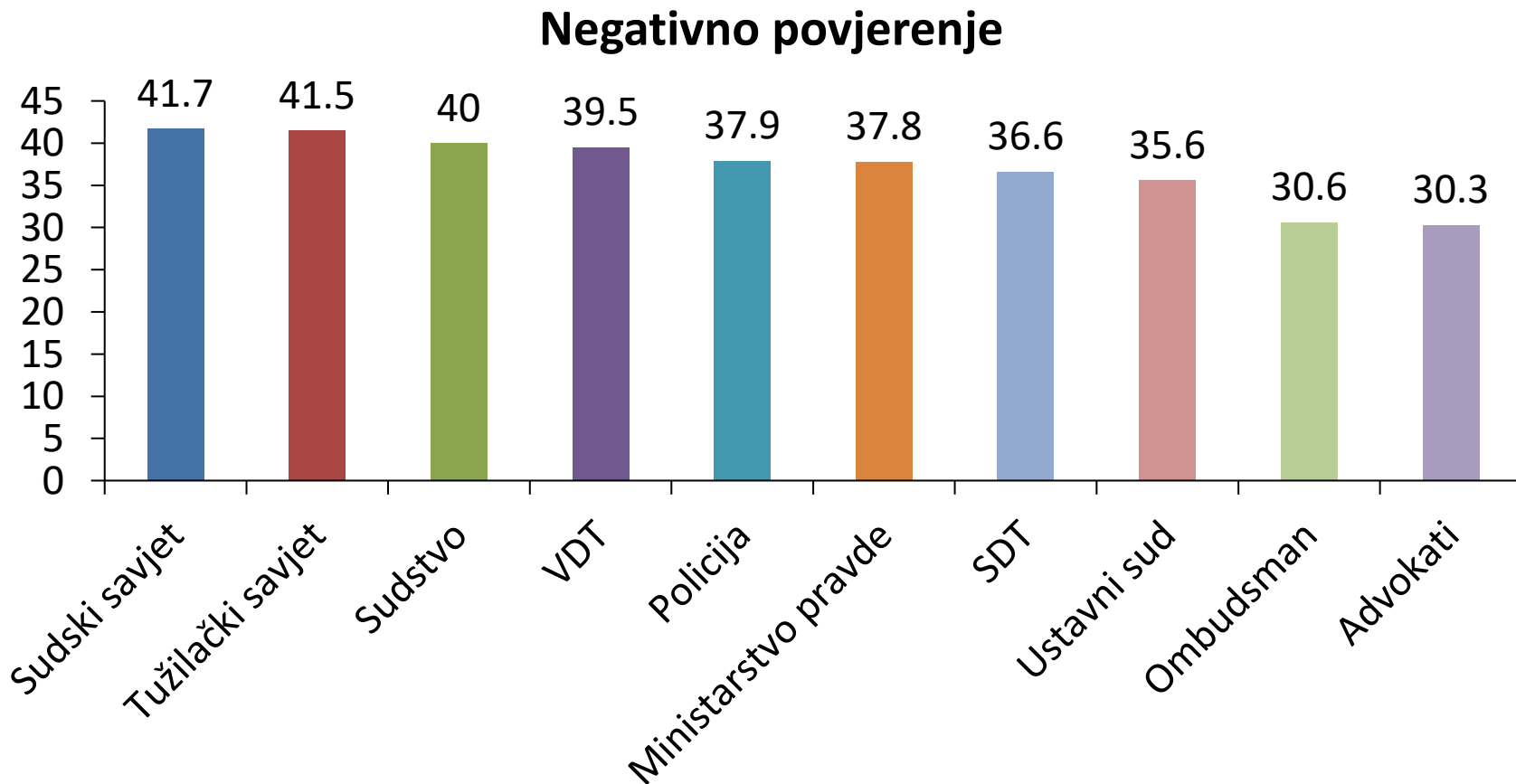
Povjerenje u institucije pravosuđa u Crnoj Gori

Skala 1–5 | Uzorak: N = 995

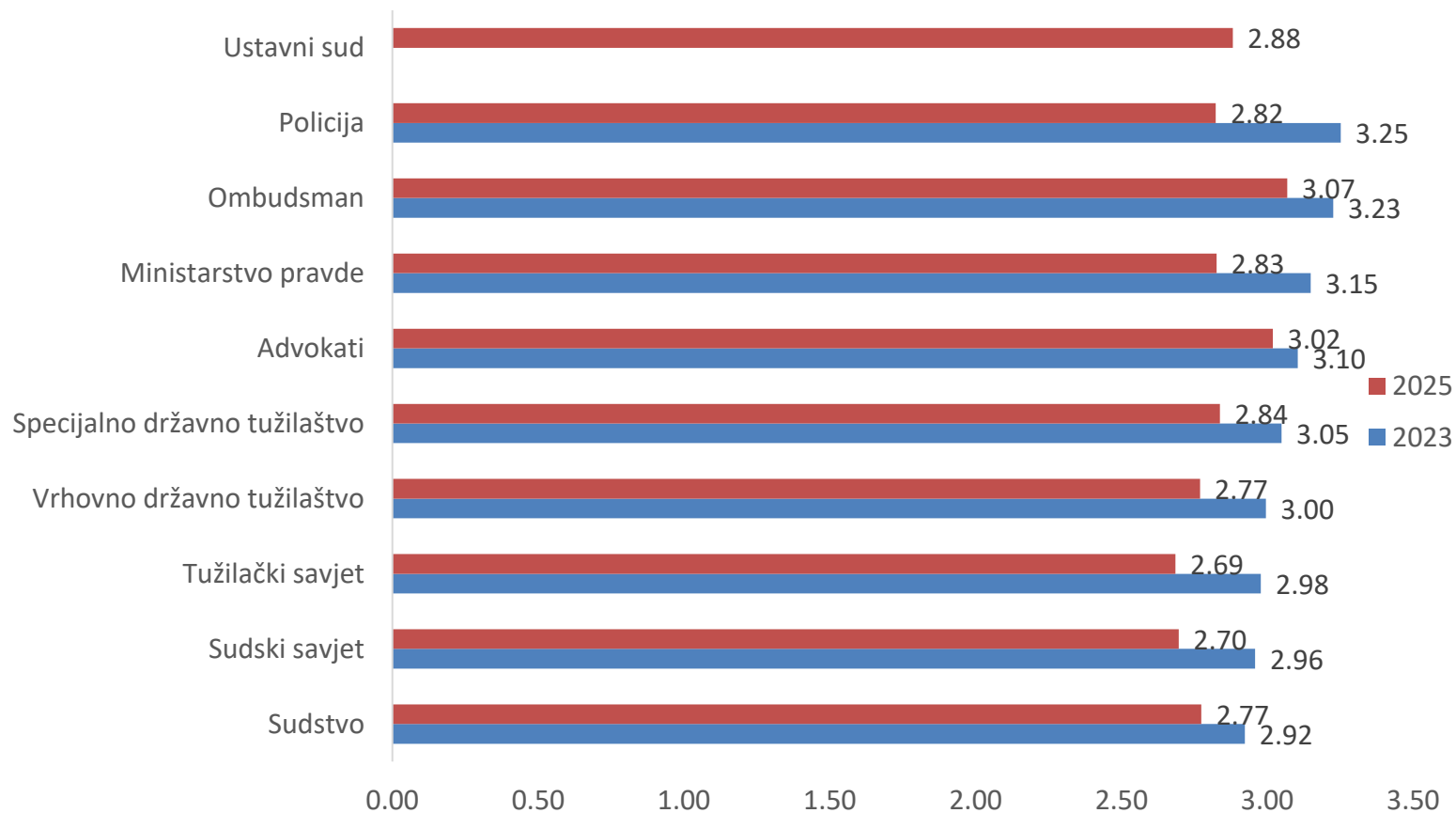
Pozitivno povjerenje u institucije (uglavnom + u potpunosti, %)

Negativno povjerenje u institucije (uopšte + uglavnom nemam, %)

Prosječna ocjena povjerenja u institucije

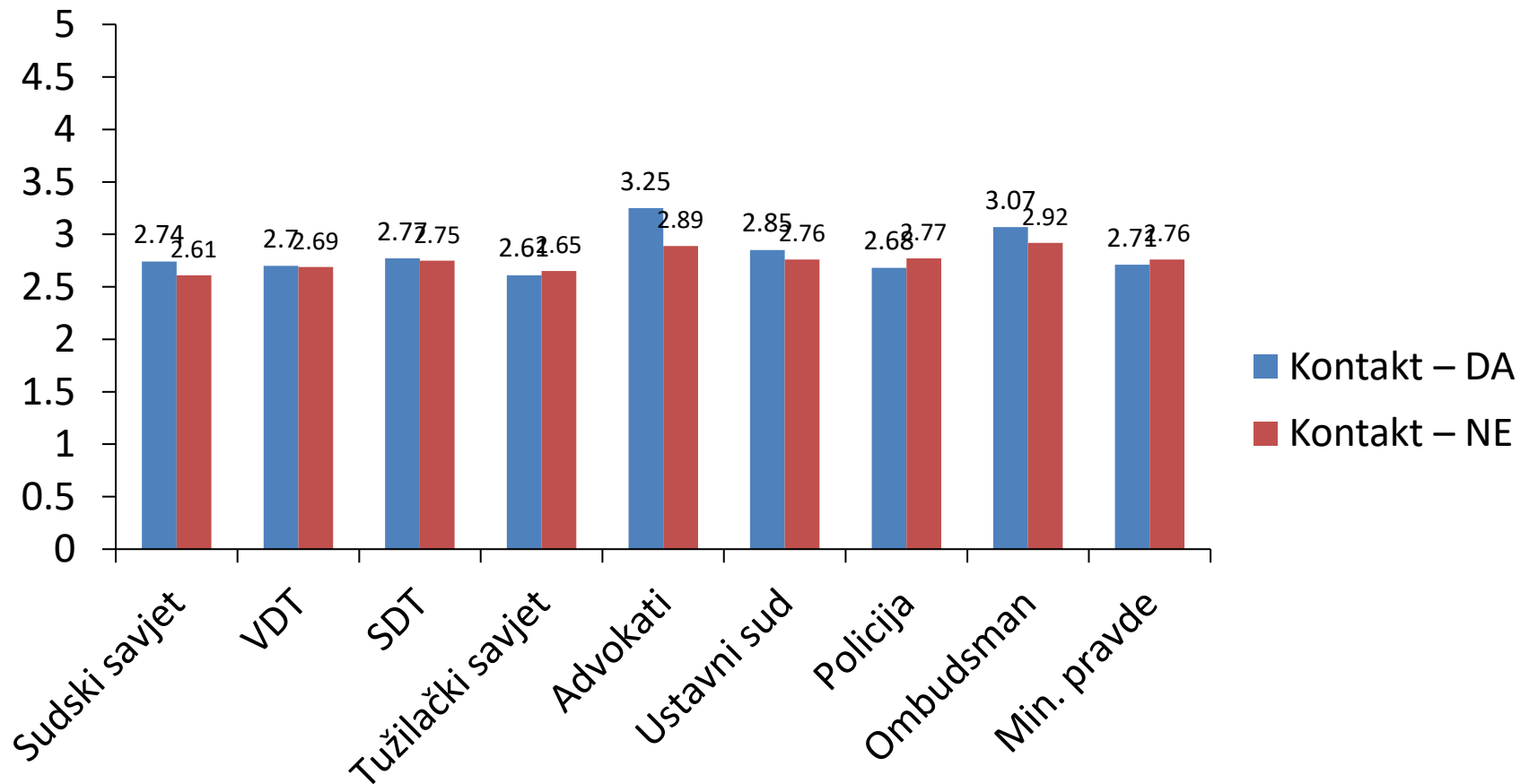
povjerenje

- Nalazi ukazuju na izraženu krizu povjerenja u pravosudne institucije Crne Gore. Kod gotovo svih analiziranih institucija udio građana sa negativnim povjerenjem (uopšte + uglavnom nemam povjerenja) nadmašuje ili je izjednačen sa udjelom onih koji iskazuju pozitivno povjerenje, što ukazuje na slab institucionalni legitimitet.
- Posebno je zabrinjavajuće što se kod ključnih institucija sistema vladavine prava – sudstva, sudskog i tužilačkog savjeta, kao i tužilaštava – bilježi stabilno visok nivo nepovjerenja, uz relativno nizak procenat onih koji izražavaju čvrsto povjerenje. Čak i tamo gdje je pozitivno povjerenje nešto izraženije (npr. advokati, Ombudsman, policija), ono ne dostiže nivo koji bi ukazivao na široku društvenu podršku.
- Istovremeno, veliki udio građana koji zauzimaju neutralan stav („i imam i nemam povjerenja“) sugerije nesigurnost, rezervisanost i nepostojanje jasnog uvjerenja o radu institucija, što dodatno potvrđuje krhkost povjerenja i osjetljivost javne percepcije.
- U kontekstu ranijih nalaza o rijetkom neposrednom kontaktu građana sa pravosudnim institucijama, ovi rezultati ukazuju da se percepcije o pravosuđu u velikoj mjeri formiraju na osnovu posrednih iskustava, medijskog diskursa i opšte društvene klime, a ne kroz lično iskustvo. To jasno upućuje na potrebu za sistemskim, vidljivim i mjerljivim reformama, usmjerenim ne samo na efikasnost, već i na transparentnost, komunikaciju sa javnošću i jačanje odgovornosti institucija, kako bi se povjerenje građana dugoročno obnovilo.

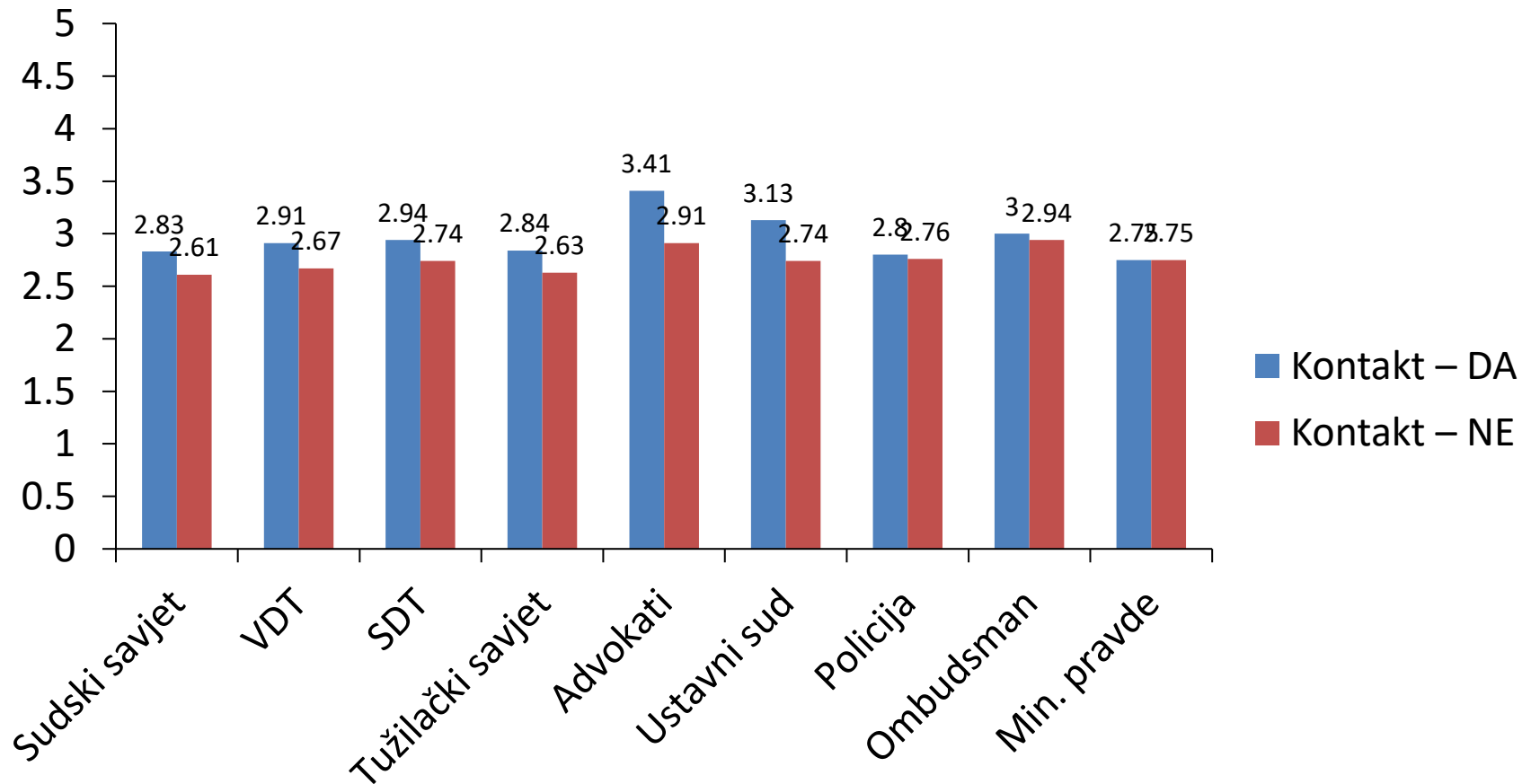
Kontakt sa institucijama i povjerenje

Prosječne ocjene povjerenja (1–5), N=995

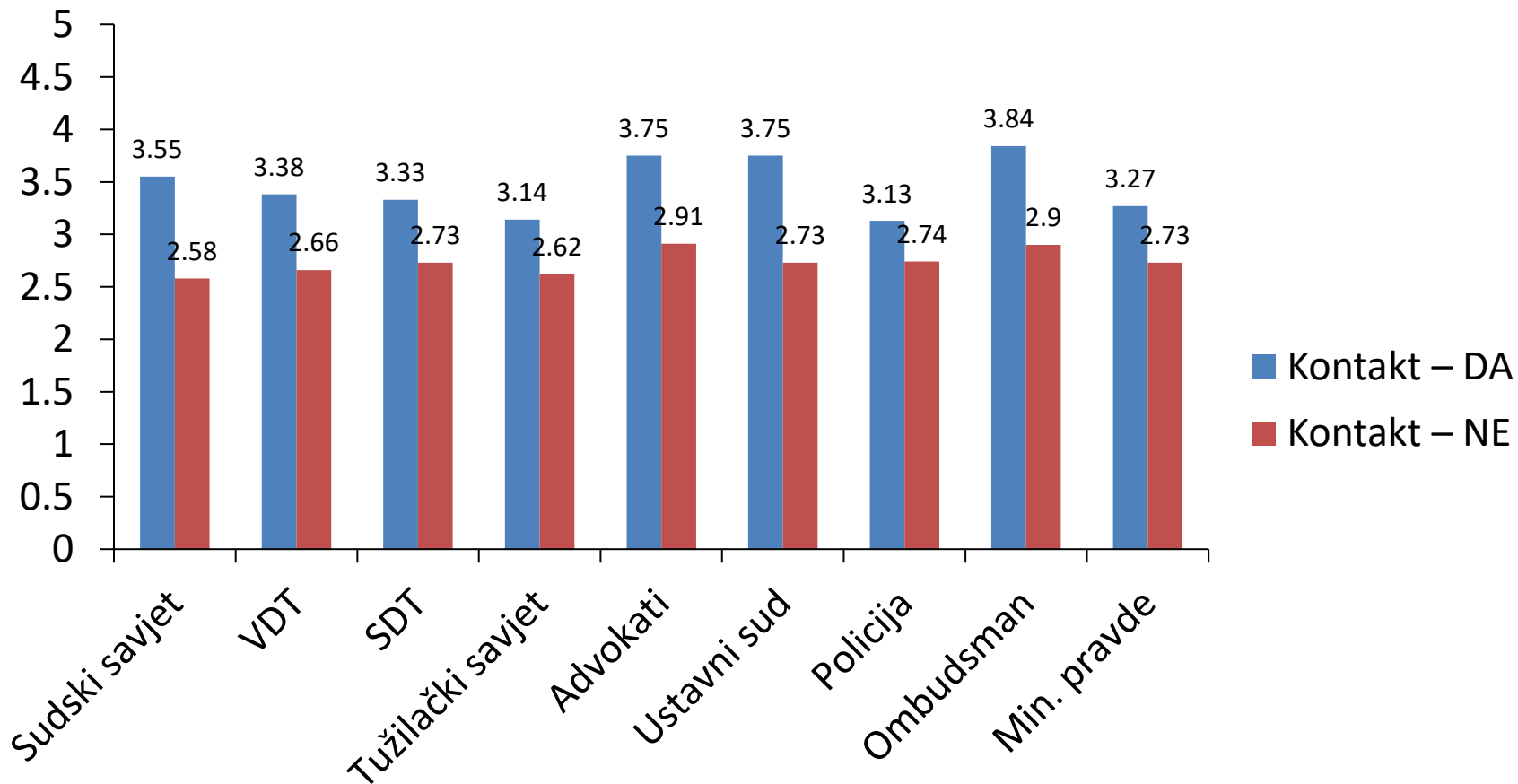
Kontakt sa sudstvom – prosječno povjerenje

Kontakt sa tužilaštvom – prosječno povjerenje

Kontakt sa Ombudsmanom – prosječno povjerenje

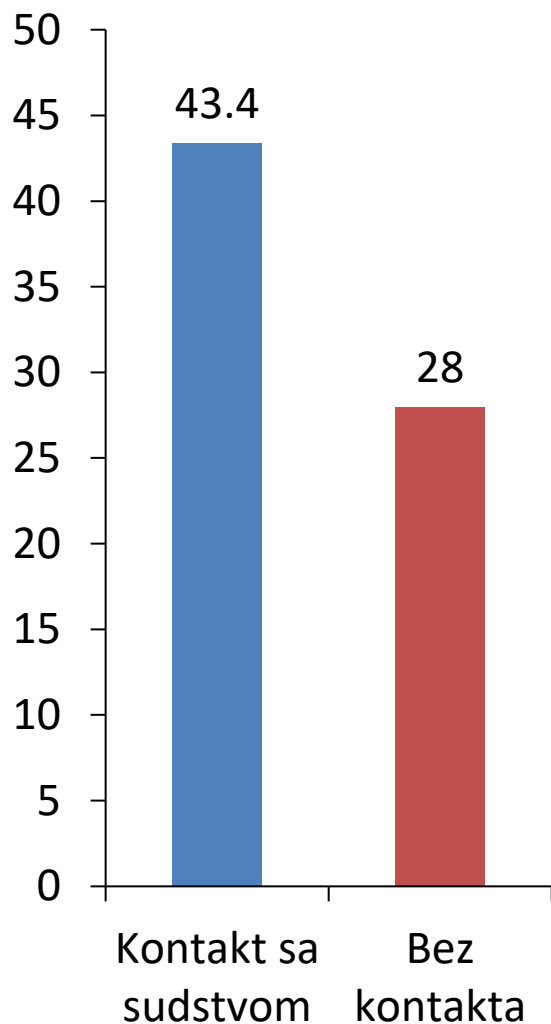

Uticaj kontakta sa institucijama na povjerenje u pravosuđe

Analiza povezanosti ličnog kontakta i
povjerenja u pravosudni sistem Crne Gore

Uzorak: $n = 995$

Ima povjerenje (%)

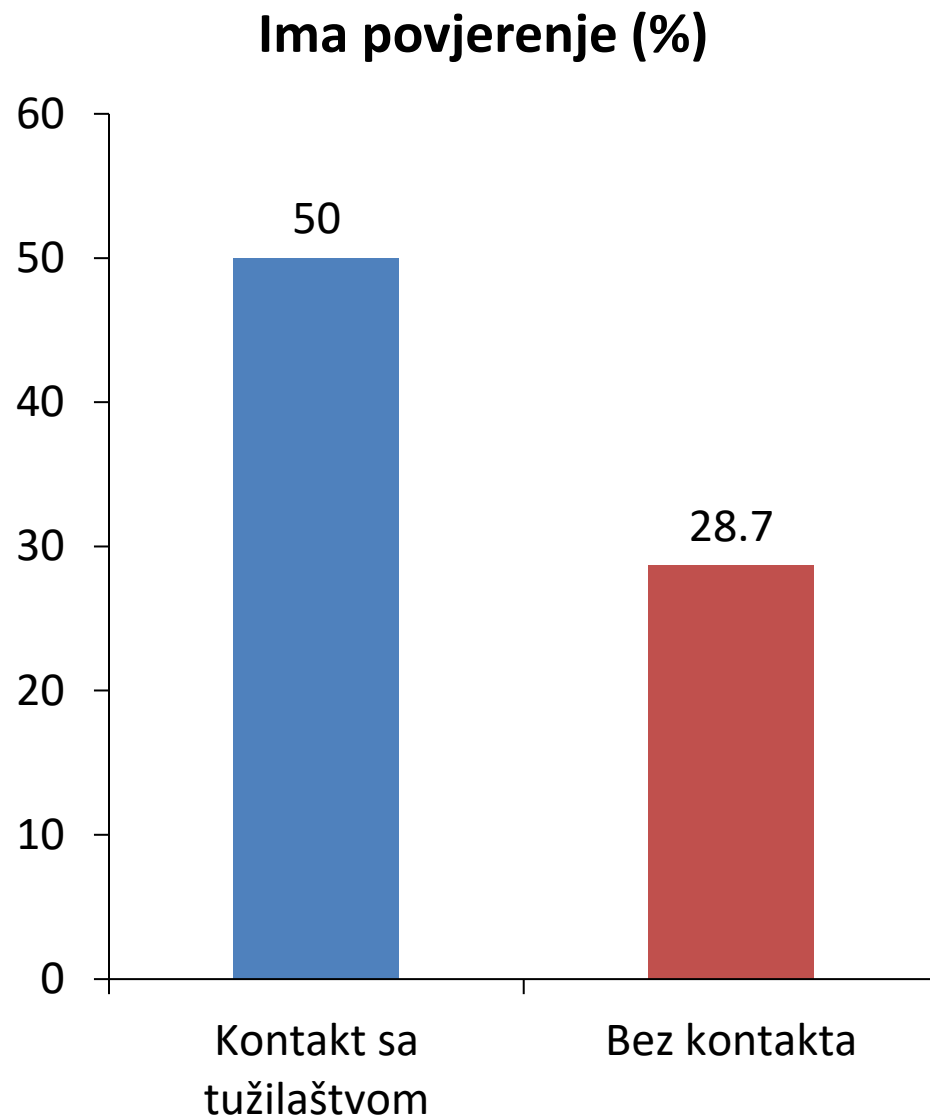

Kontakt sa sudstvom i povjerenje u pravosuđe (ukupno)

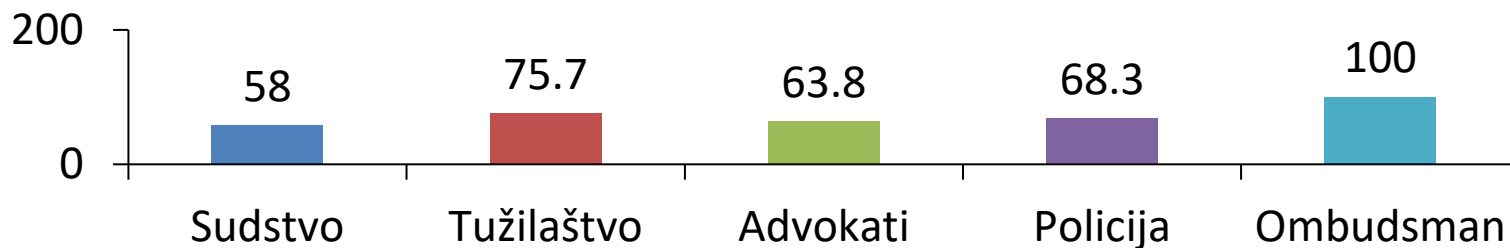
- Građani koji su imali kontakt sa sudstvom značajno češće iskazuju povjerenje u pravosudni sistem (χ^2 , $p < 0.001$).

Kontakt sa tužilaštvom i povjerenje u pravosuđe (ukupno)

Povjerenje je gotovo dvostruko veće među građanima koji su imali kontakt sa tužilaštvom (χ^2 , $p < 0.001$).

**Ima povjerenje (%) među onima koji su imali
kontakt sa pobrojanim institucijama, sjeverni
region**

**Regionalni
obrazac:
sjever Crne
Gore**

- Na sjeveru Crne Gore kontakt sa institucijama ima snažan i konzistentan pozitivan efekat na povjerenje ($p < 0.001$).

Analiza jasno pokazuje da neposredan kontakt sa institucijama ima pozitivan, ali ograničen efekat na povjerenje, pri čemu se taj efekat značajno razlikuje u zavisnosti od vrste institucije.

Kontakt sa sudstvom i tužilaštvom uglavnom dovodi do umjerenog povećanja povjerenja, ali ne mijenja fundamentalno skeptičan stav građana.

Kontakt sa Ombudsmanom ima najizraženiji i najdosljedniji pozitivan efekat, ali je uzorak populacije koja ima kontakt sa ovom institucijom mali, tek 3.7%.

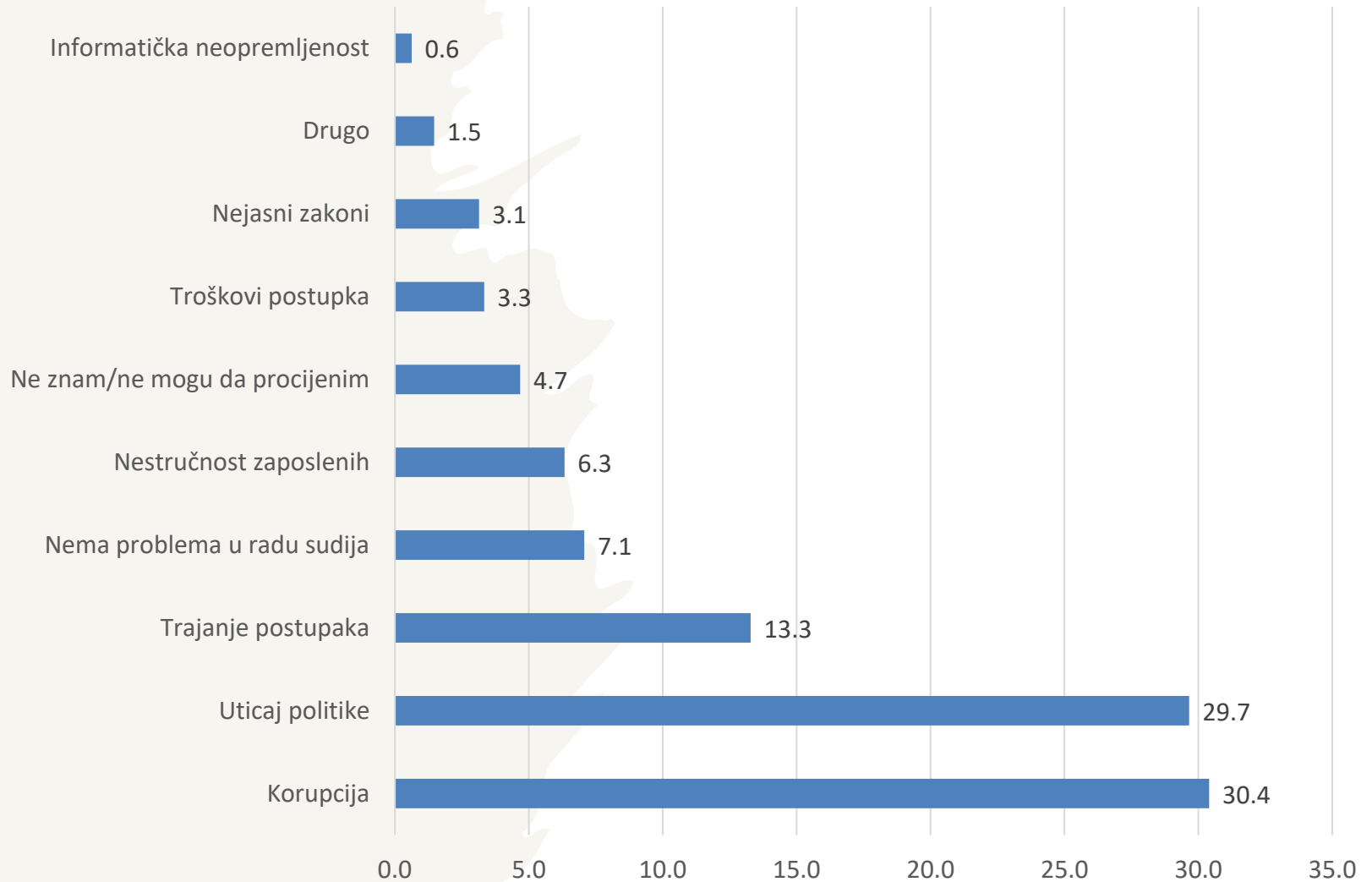
U cjelini, povjerenje se i kod onih sa iskustvom rijetko pomjera iz zone umjerenog i krhkog povjerenja, što potvrđuje da problem nije samo u nedostatku kontakta, već u kvalitetu institucionalnog djelovanja.

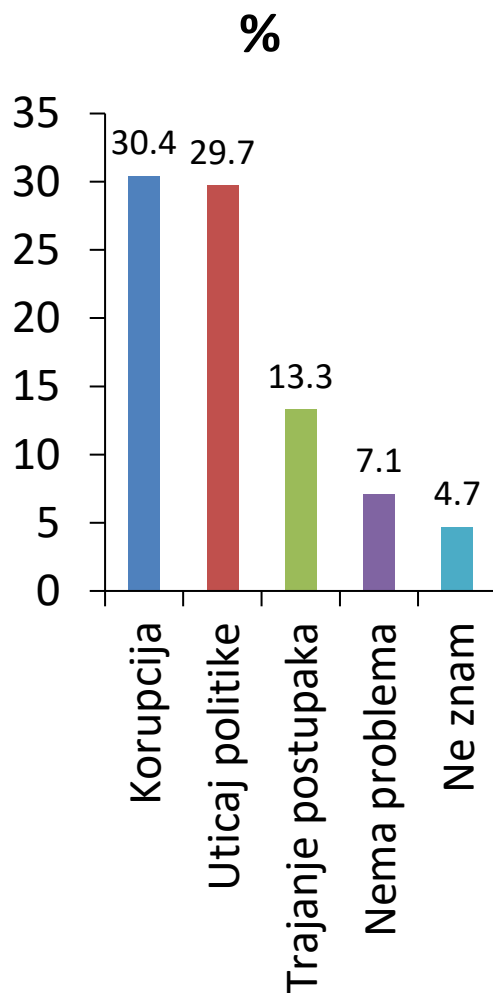
Ovi nalazi sugerišu da jačanje povjerenja u pravosuđe zahtijeva ne samo reforme sistema, već i promjenu načina na koji institucije komuniciraju i rade sa građanima, te dokazuju svoj integritet, posebno u pravcu modela koji demonstrira Ombudsman.

SUDOVİ

Šta smatrate najvećim problemom u radu sudova?

Najveći problemi u radu sudova

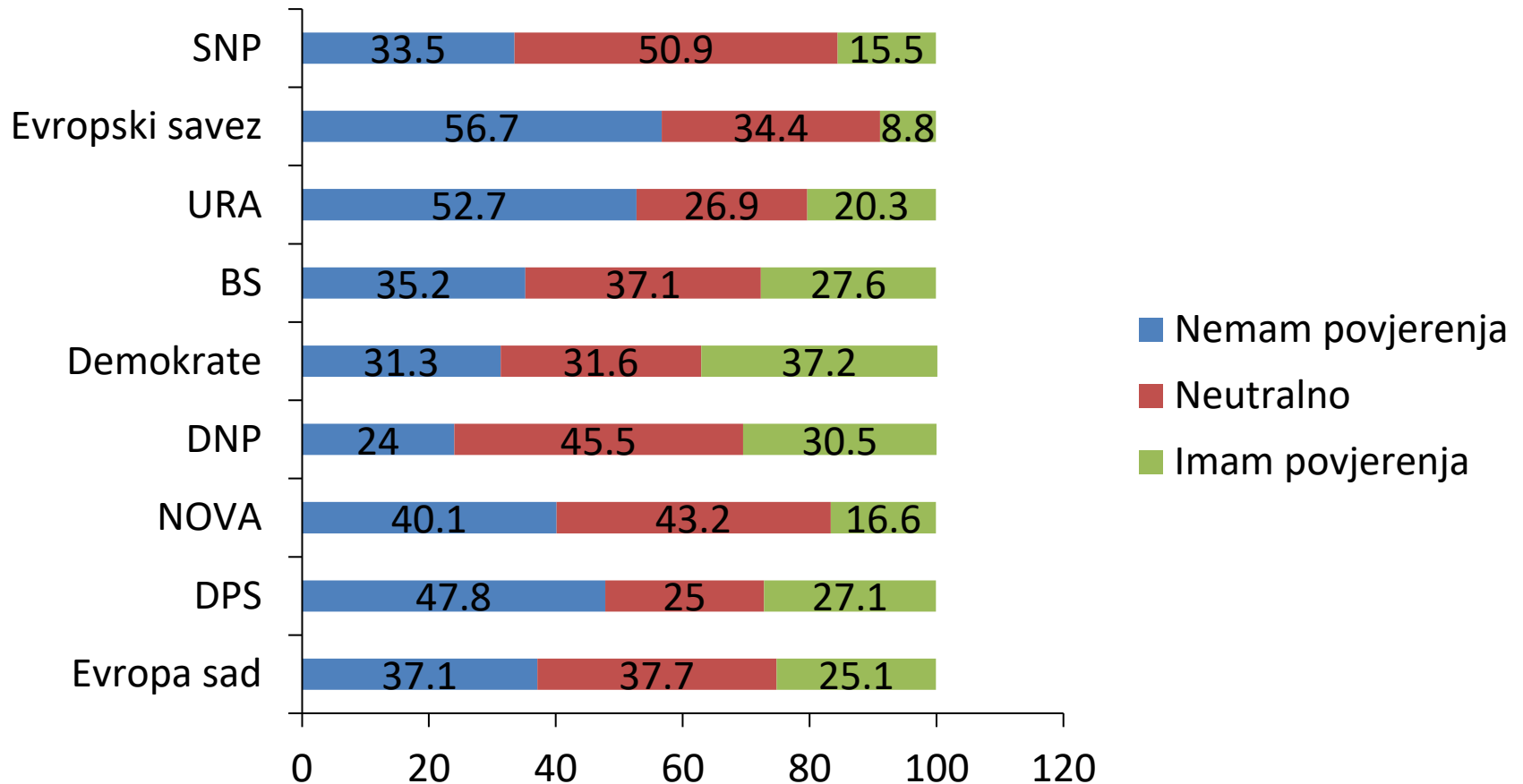
Percepcija građana jasno ukazuje da se ključni problemi u radu sudova ne vezuju primarno za tehničku efikasnost, već za integritet i nezavisnost institucija.

Kao najveći problem se najčešće navodi korupcija (30,4%), odmah potom uticaj politike na rad sudova (29,7%). Zbirno, gotovo šest od deset ispitanika sudstvo percipira kao instituciju koja je ozbiljno opterećena neformalnim uticajima i narušenim integritetom, što direktno potkopava povjerenje u pravičnost i jednakost pred zakonom.

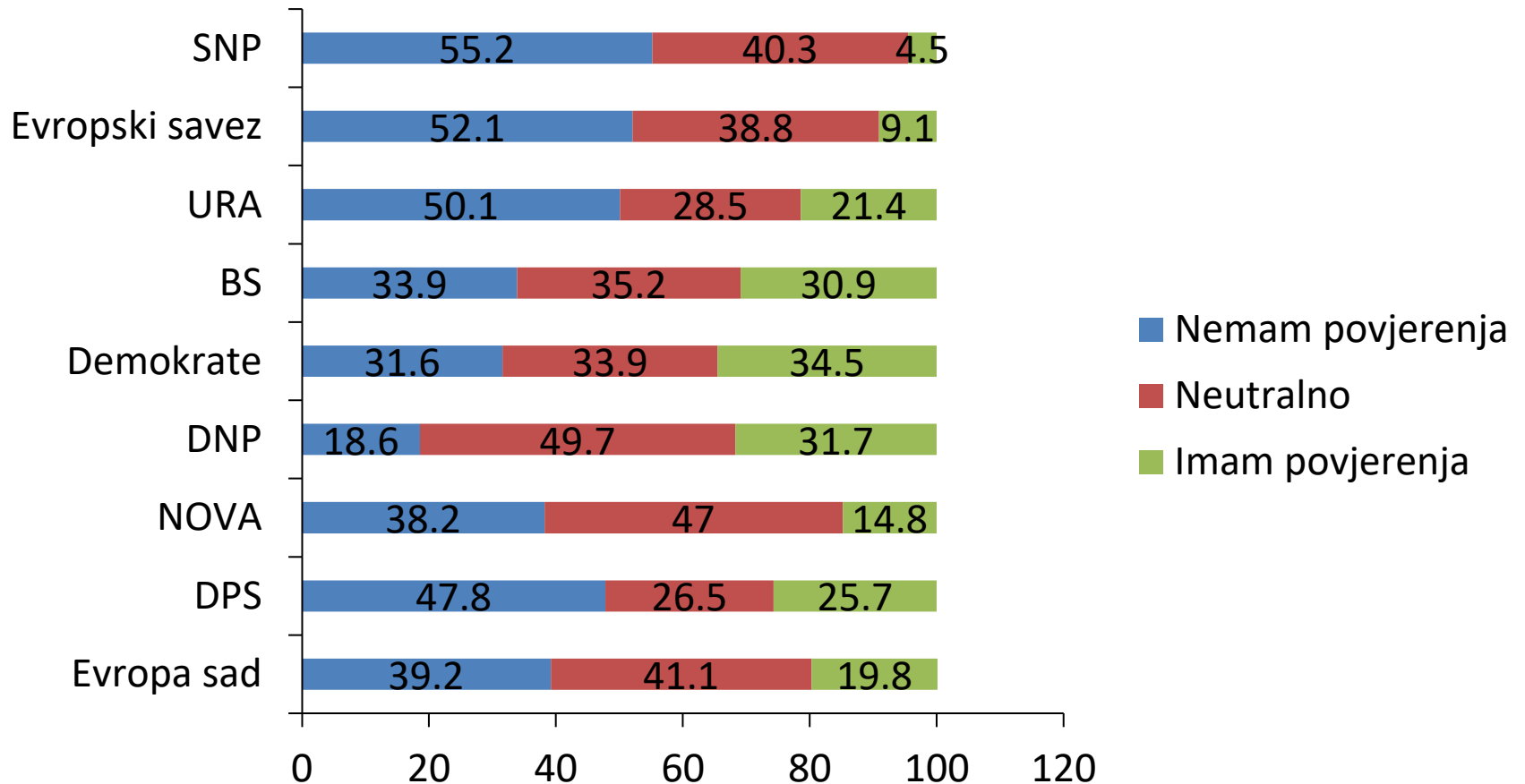
Problem trajanja sudskih postupaka (13,3%), iako značajan, zauzima sekundarno mjesto u odnosu na percepciju korupcije i političkog pritiska. Ovo je naročito važno jer pokazuje da građani dugotrajnost postupaka ne doživljavaju kao izolovan administrativni problem, već kao posljedicu dubljih sistemskih slabosti.

Relativno mali procenat ispitanika koji smatraju da nema problema u radu sudova (7,1%) potvrđuje da pozitivna percepcija sudstva predstavlja izuzetak, a ne dominantan stav u javnosti. Nizak udio odgovora „ne znam“ (4,7%) dodatno sugerise da građani imaju formirane i čvrste stavove o radu sudova, bez obzira na stepen ličnog iskustva.

Sudstvo – povjerenje po partijama za koje bi glasali

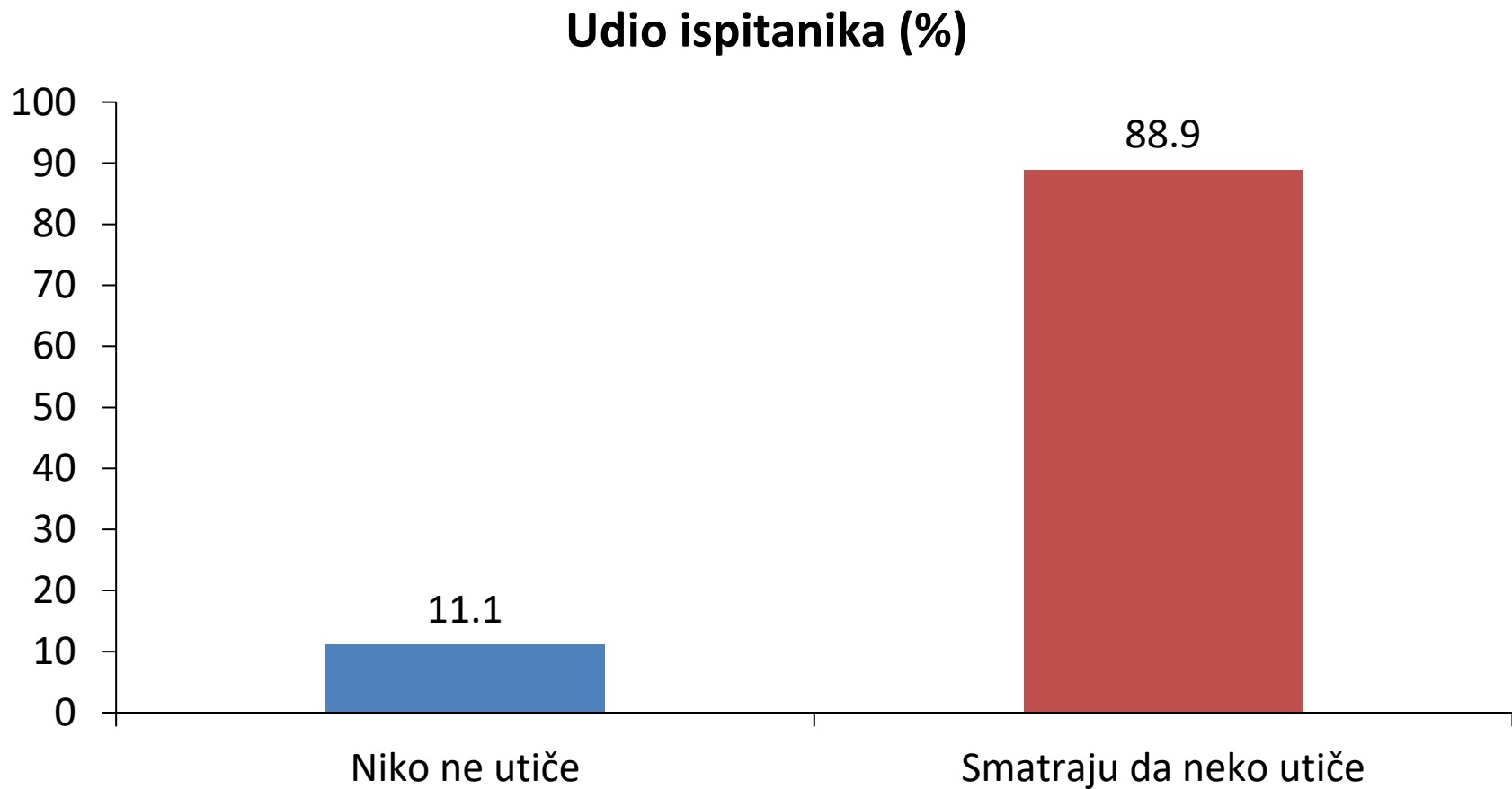
Sudski savjet – povjerenje po partijama za koje bi glasali

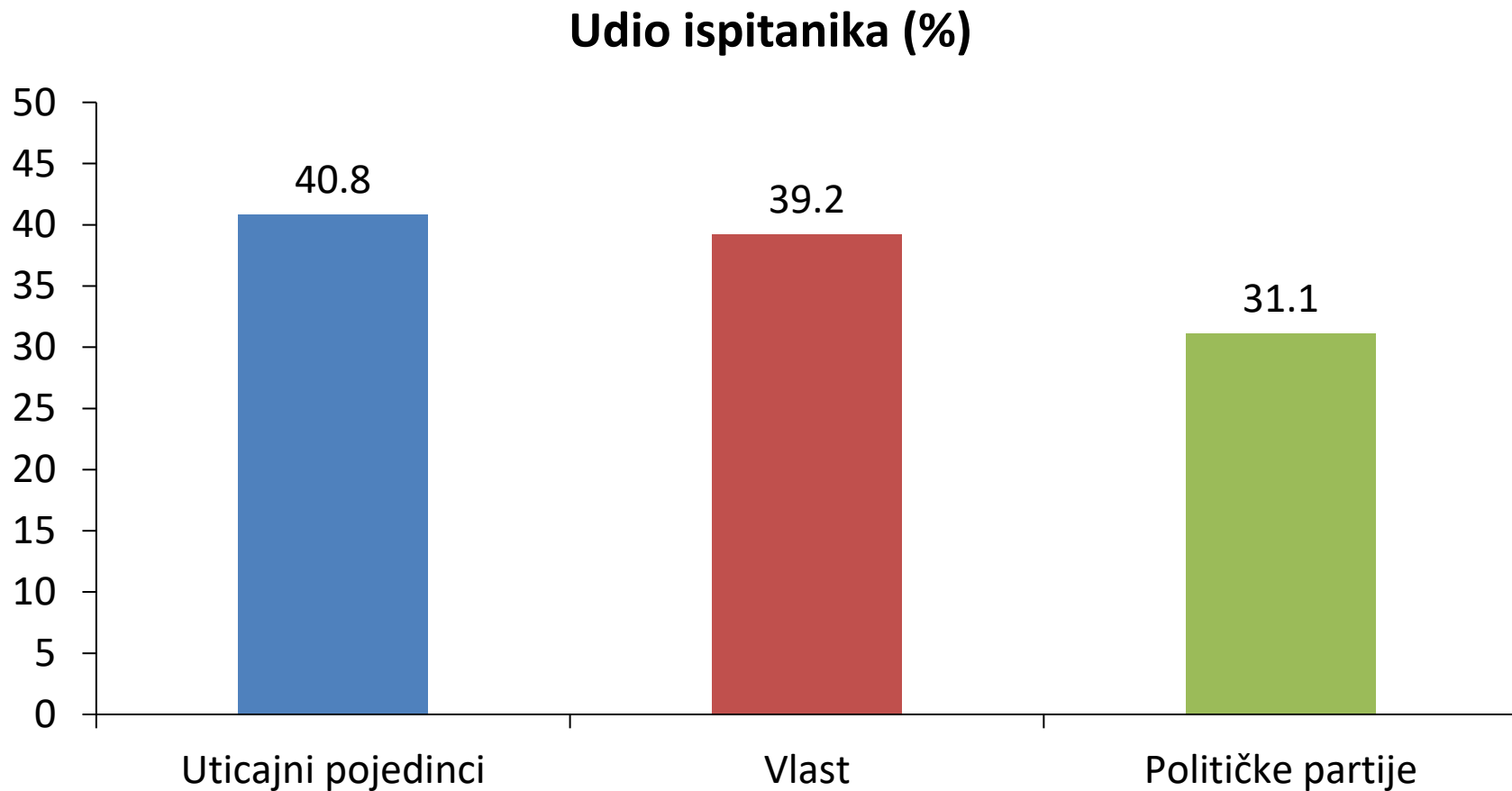
Ko najviše utiče na rad sudova?

Percepcije građana Crne Gore (N = 995)
(Ispitanici su mogli navesti više odgovora)

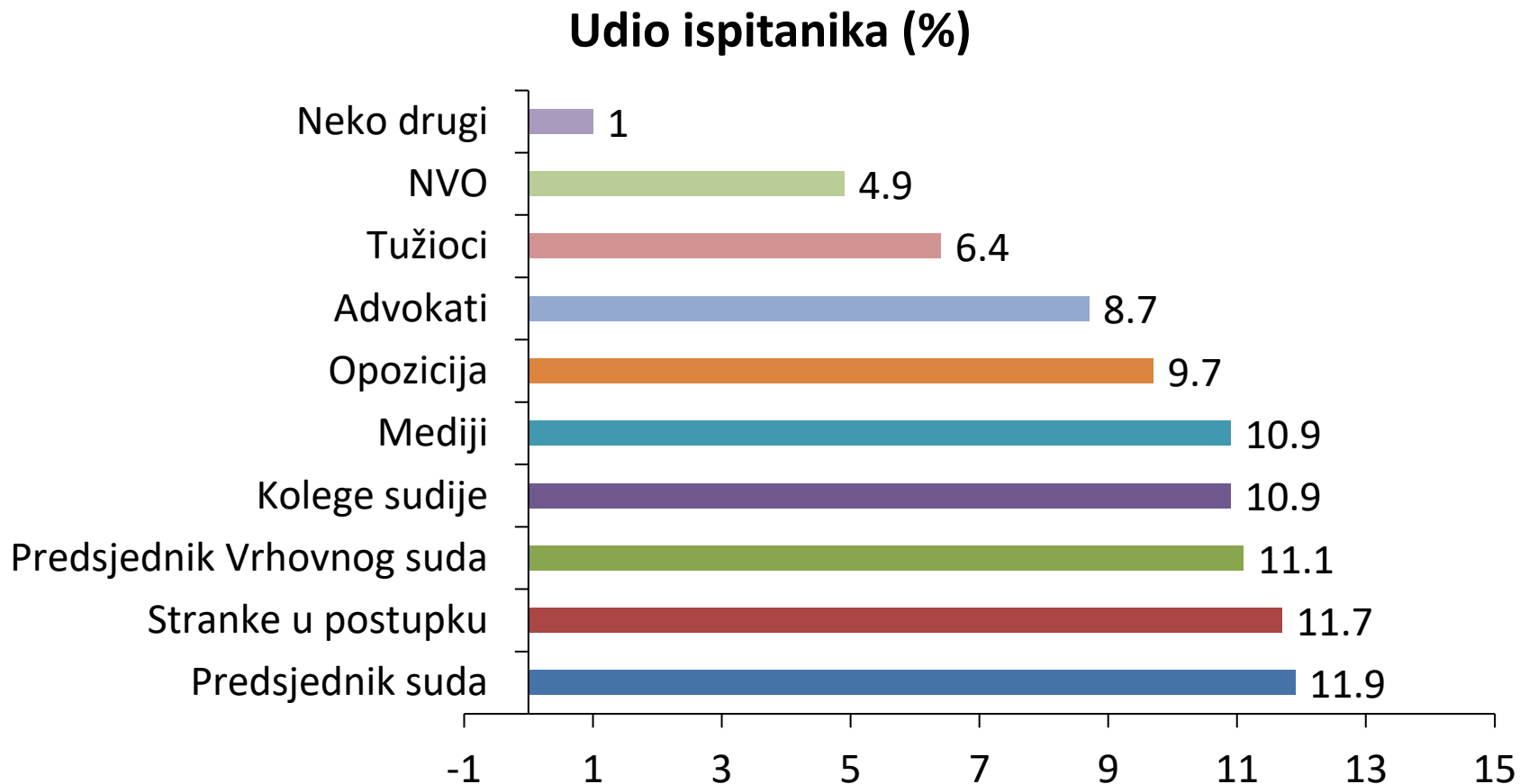
Percepcija potpune nezavisnosti sudova

Akteri sa najvećim percipiranim uticajem

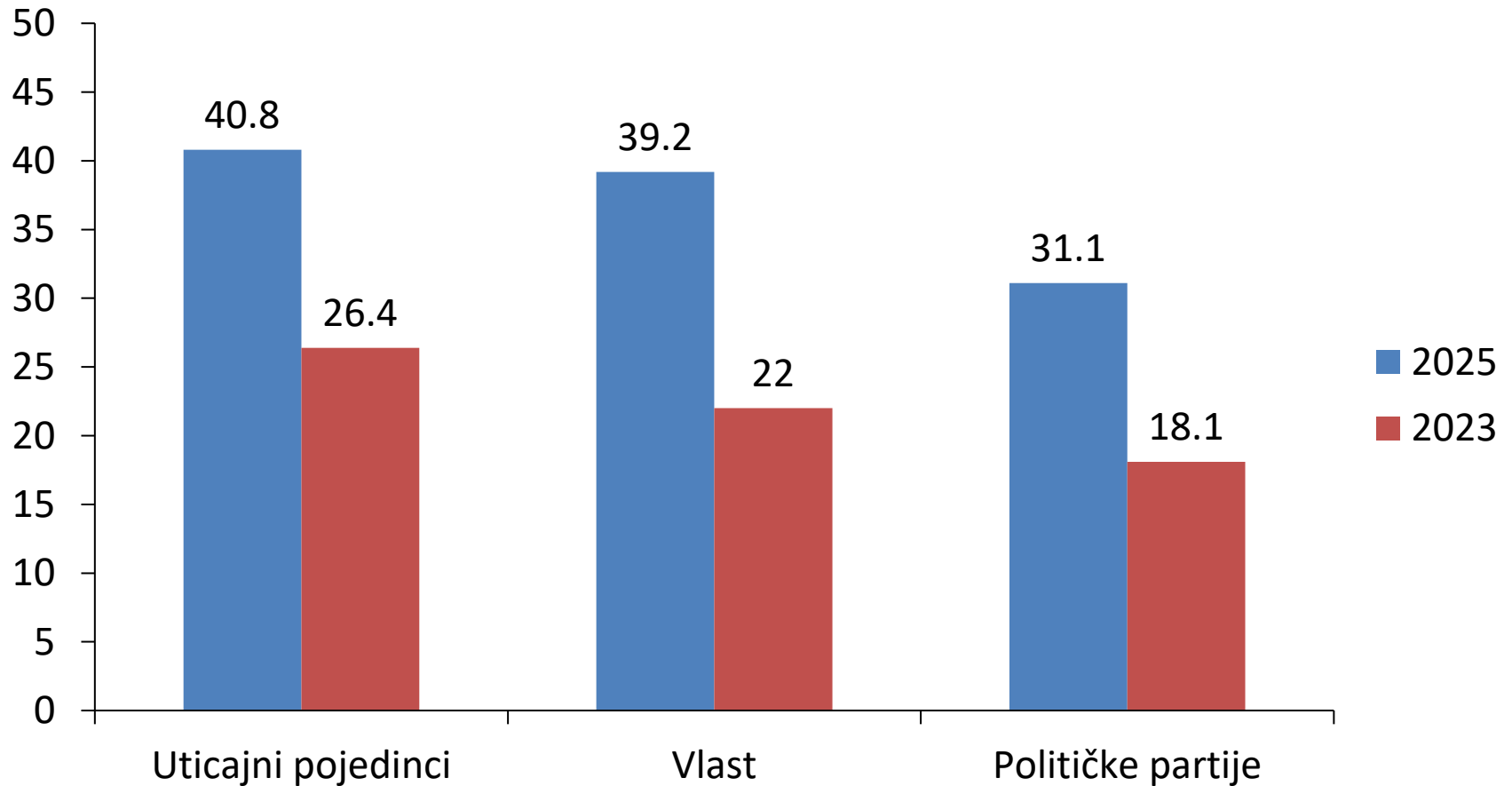

Ostali akteri – niži nivoi percipiranog uticaja

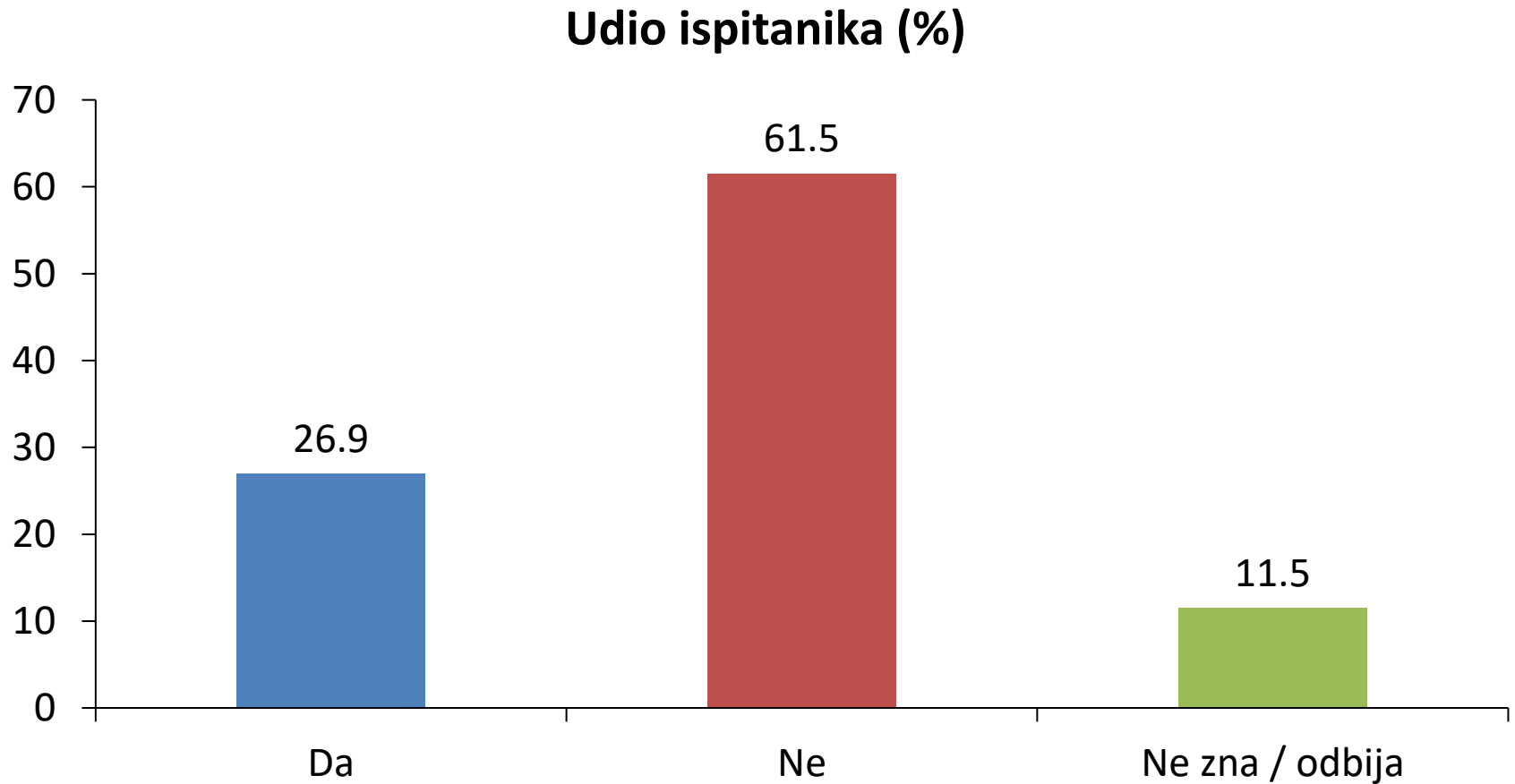
Građani dominantno percipiraju snažan politički i neformalni uticaj na rad sudova.
Institucionalni akteri pravosuđa percipirani su kao znatno manje uticajni.
Samo 11% građana vjeruje da sudovi funkcionišu bez ikakvog spoljnog uticaja.

Akteri sa najvećim percipiranim uticajem, poređenje

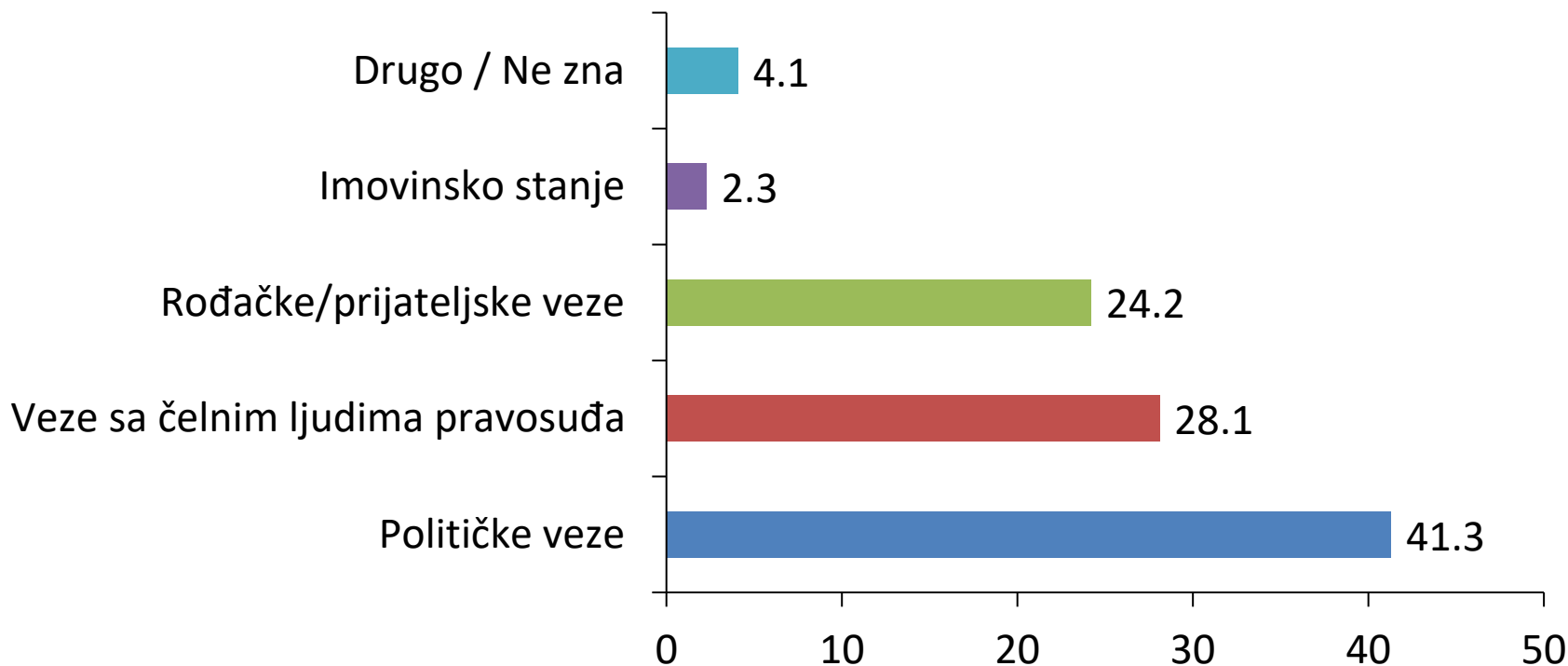
Percepcija izbora, napredovanja i rada sudija

Da li se sudije biraju i napreduju na osnovu stručnosti?

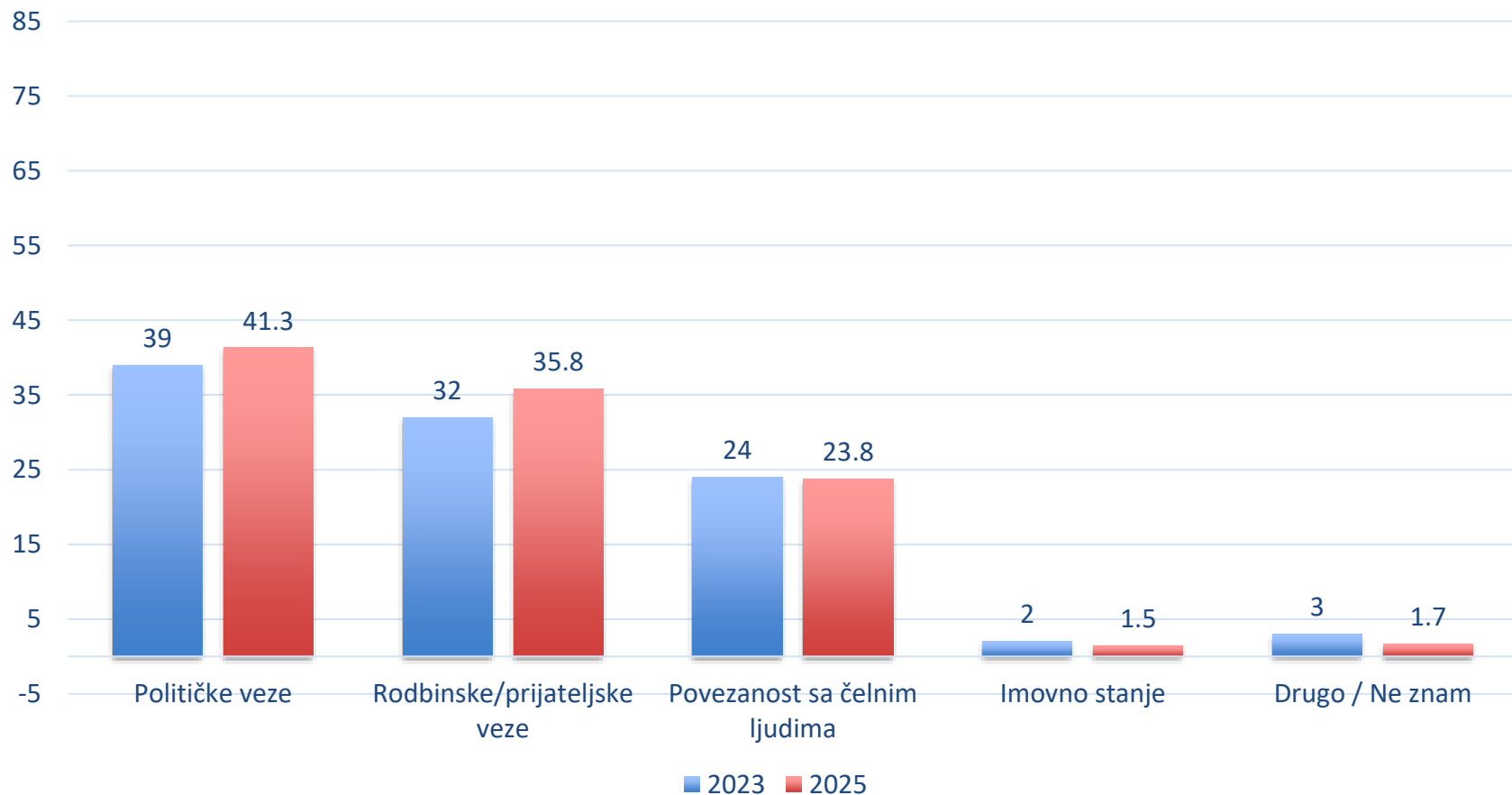

Od čega, prema mišljenju građana, najviše zavisi napredovanje sudija?

**Udio među ispitanicima koji su na prethodno pitanje
odgovorili sa 'NE' (%)**

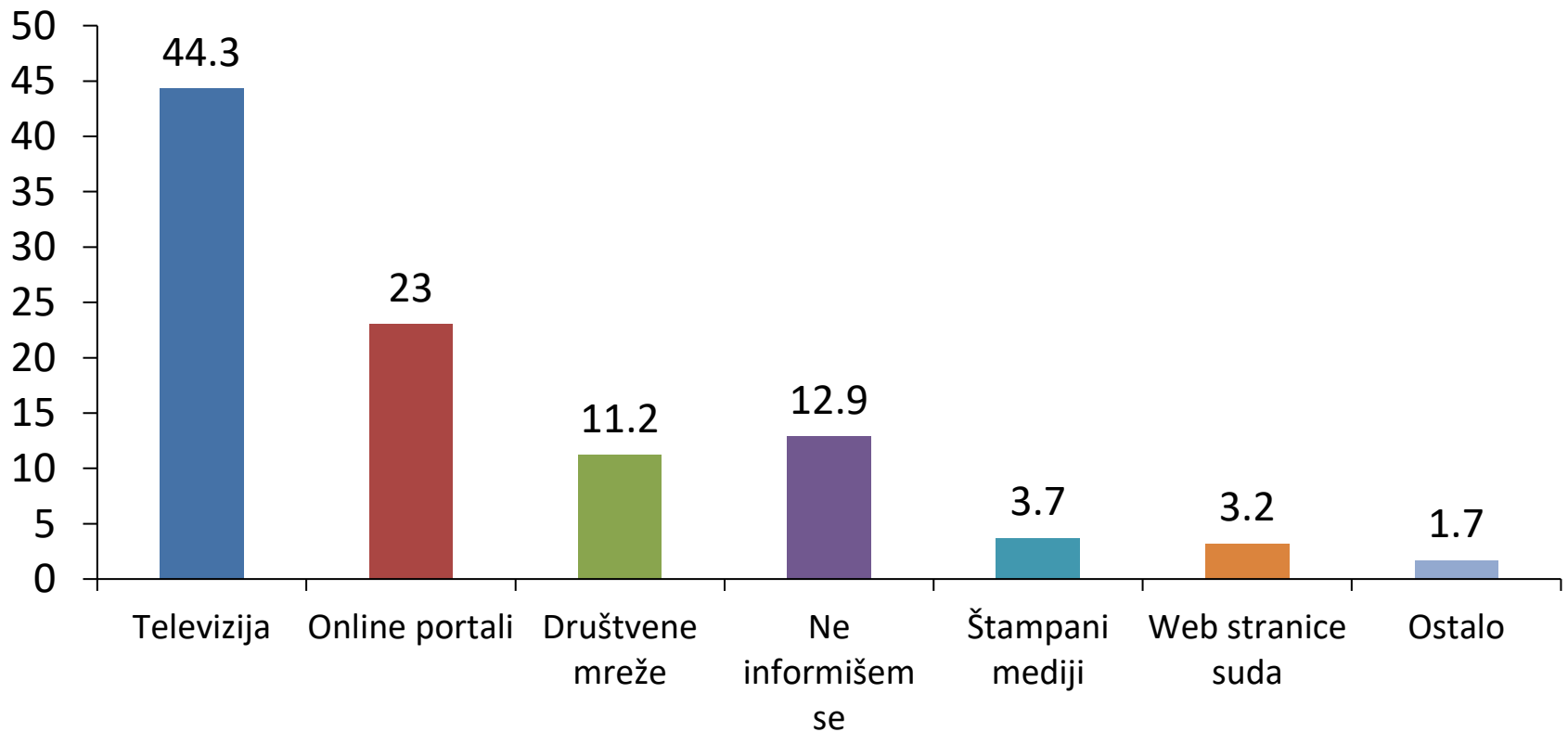

Od čega zavisi napredovanje sudija – poređenje 2023 i 2025

Kako se građani informišu o radu sudova?

Udio ispitanika (%)

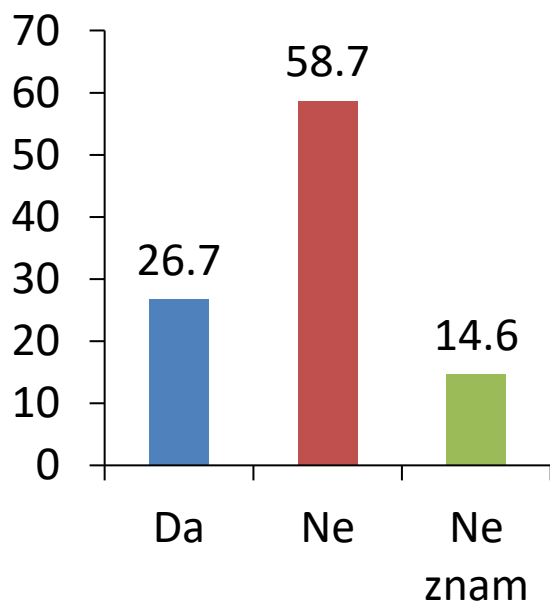

Ključni zaključci

- Većina građana (61,5%) smatra da se sudije u Crnoj Gori ne biraju i ne napreduju na osnovu stručnosti, što ukazuje na duboko ukorijenjeno nepovjerenje u kadrovsku politiku pravosuđa.
 - Kao ključni faktori napredovanja sudija prepoznaju se političke veze i povezanost sa čelnim ljudima u pravosuđu, dok se stručnost rijetko percipira kao presudni kriterijum.
 - Korupcija i politički uticaj izdvajaju se kao najveći problemi u radu sudova, što dodatno potvrđuje percepciju sistemskih slabosti pravosuđa.
 - Televizija i online mediji predstavljaju dominantne izvore informisanja, što ukazuje na važnu ulogu medija u oblikovanju javne percepcije o radu sudova.

TUŽILAŠTVO

**Da li, prema
Vašem mišljenju
tužilaštvo u Crnoj
Gori nezavisno
odlučuje o tome
koga će krivično
goniti? %**

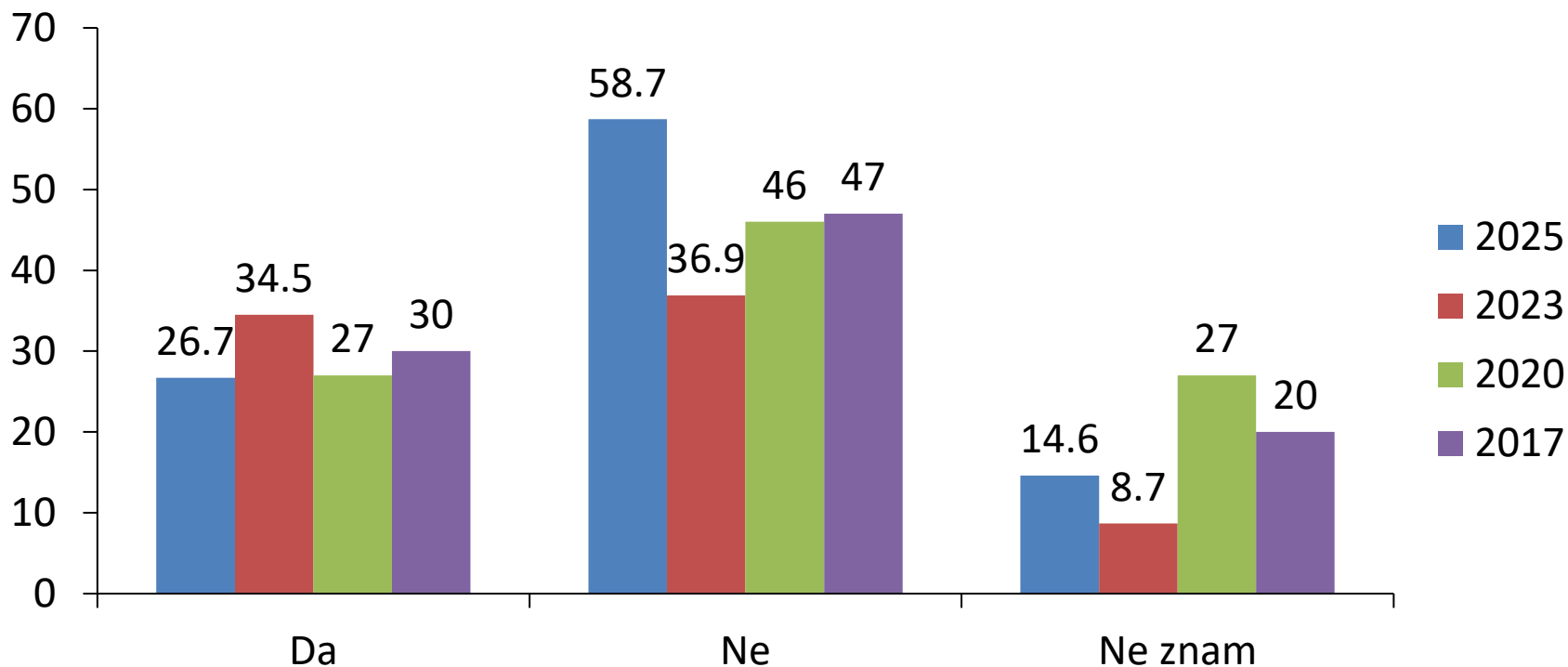

Nezavisnost tužilaštva

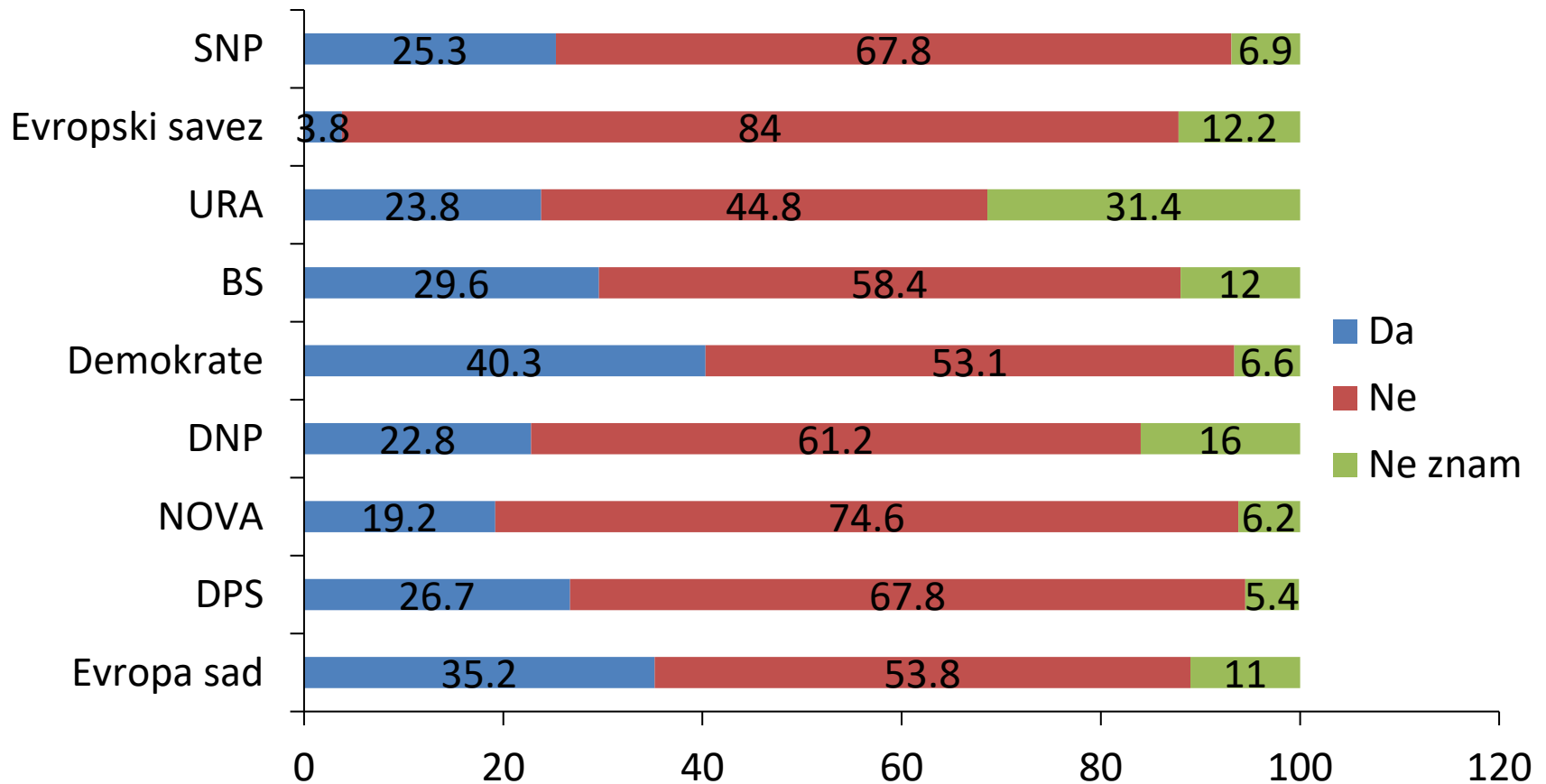
- Nalazi ukazuju na izraženu percepciju nedostatka nezavisnosti tužilaštva u Crnoj Gori. Gotovo šest od deset ispitanika (58,7%) smatra da tužilaštvo nije nezavisno, dok tek 26,7% vjeruje da ono djeluje samostalno i bez spoljašnjih uticaja. Značajan udio građana (14,6%) koji navode da „ne znaju“ dodatno ukazuje na nejasnoću i nepovjerenje u institucionalne procese, ali i na slabu vidljivost mehanizama koji bi garantovali nezavisnost tužilaštva.
- Ovakva percepcija direktno se nadovezuje na prethodne nalaze o uticaju politike i korupciji kao ključnim problemima u radu sudova, te potvrđuje da građani pitanje nezavisnosti ne doživljavaju kao apstraktan princip, već kao konkretan problem koji utiče na pravičnost i ishode postupaka. U tom kontekstu, jačanje nezavisnosti tužilaštva predstavlja ne samo institucionalni zahtjev, već i ključni preduslov za obnovu povjerenja u cjelokupan sistem vladavine prava.

Nezavisnost tužilaštva, poređenje

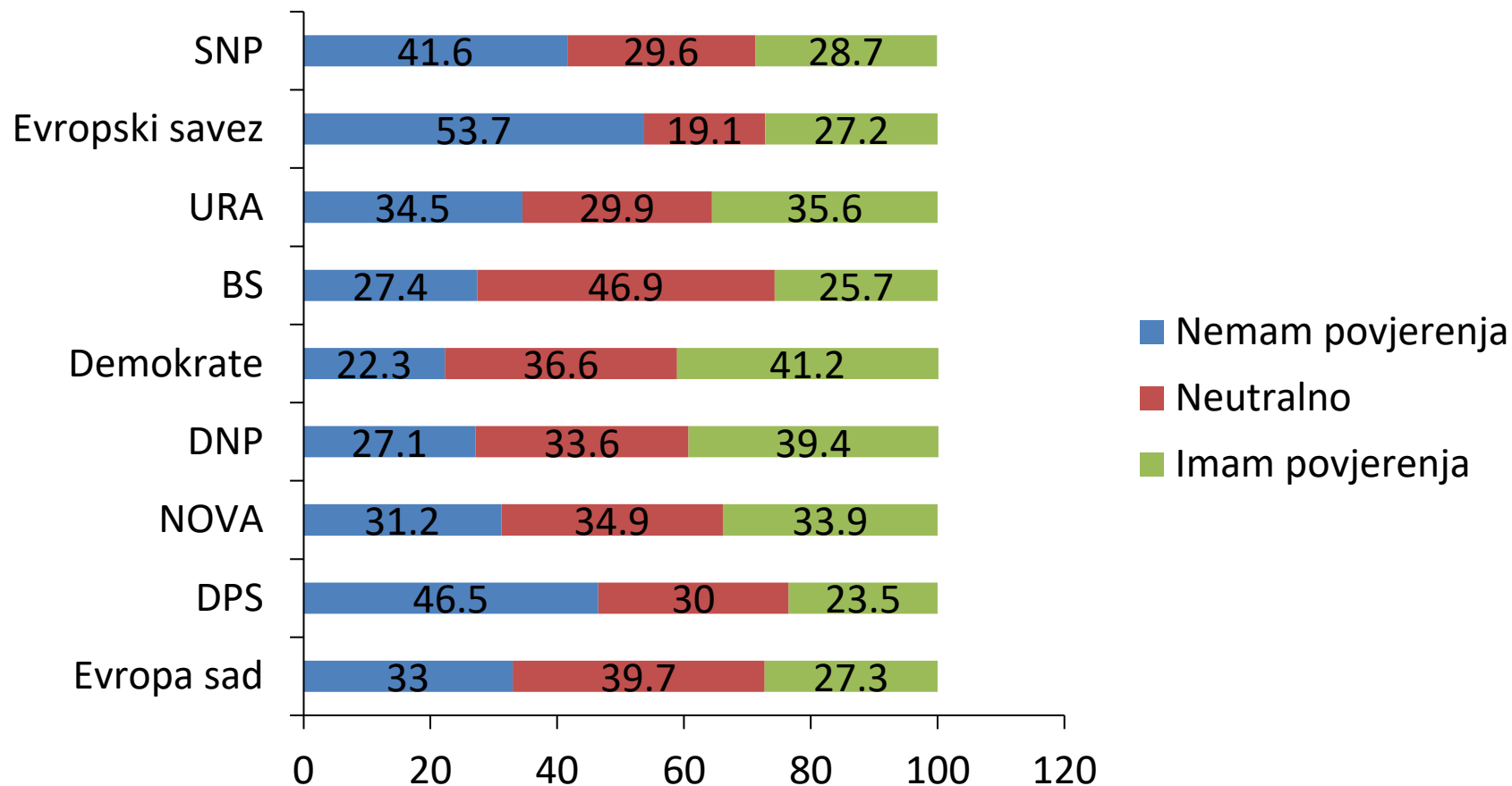
Da li, prema Vašem mišljenju tužilaštvo u Crnoj Gori nezavisno odlučuje o tome koga će krivično goniti? %

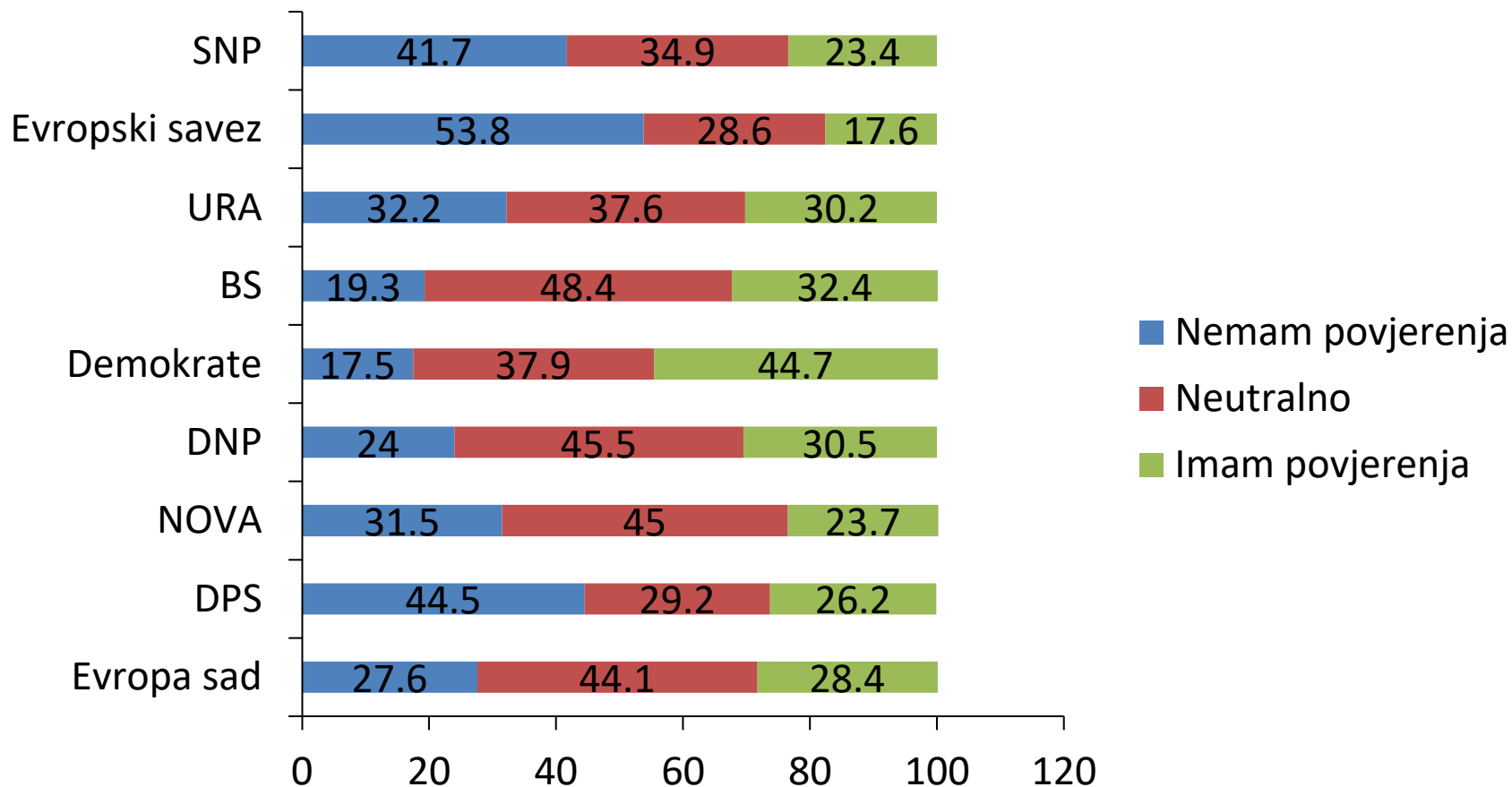
Percepcija nezavisnosti tužilaštva (po partijama za koje bi glasali)

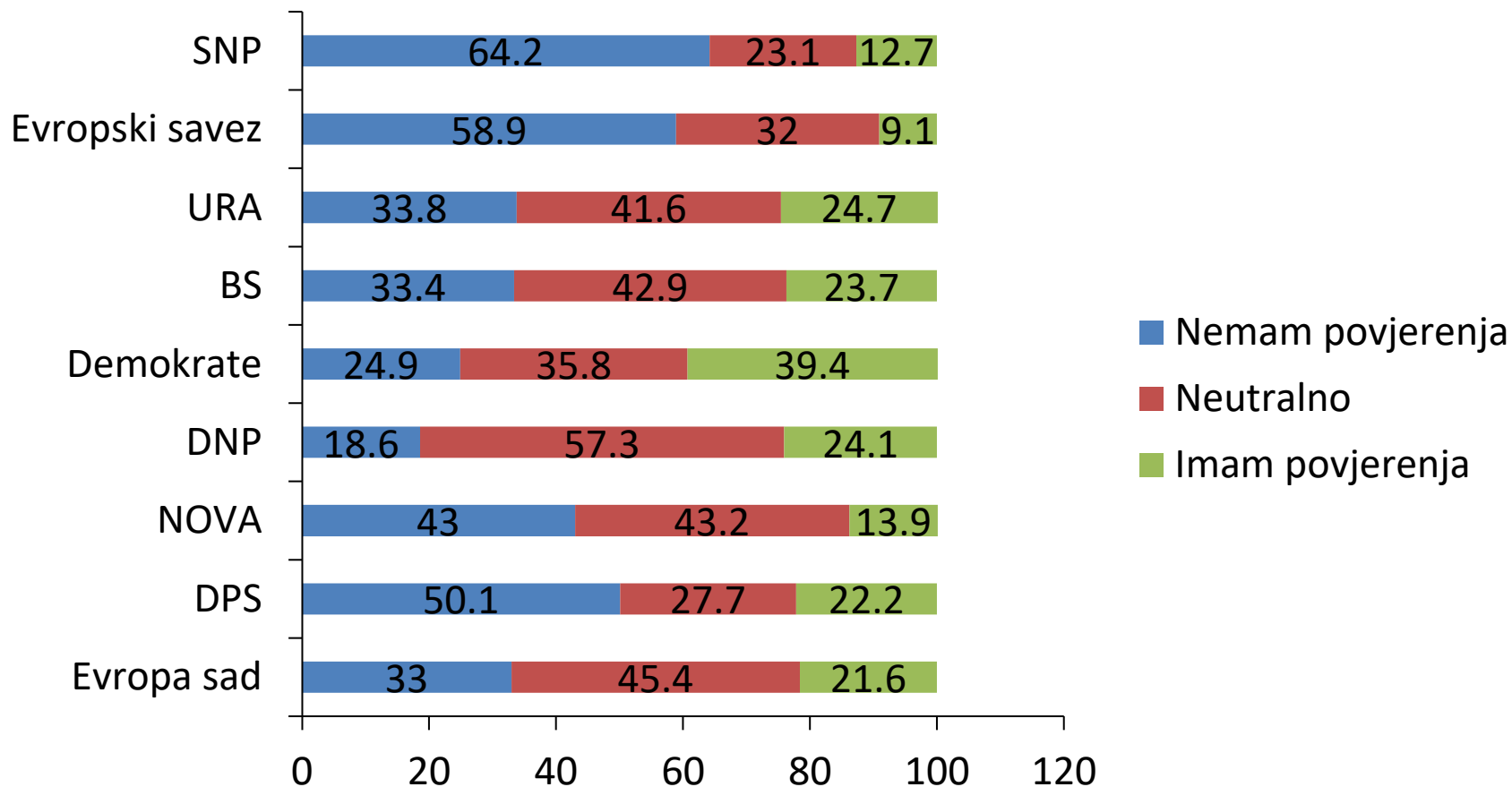
Povjerenje u Vrhovno državno tužilaštvo (po partijama za koje bi glasali)

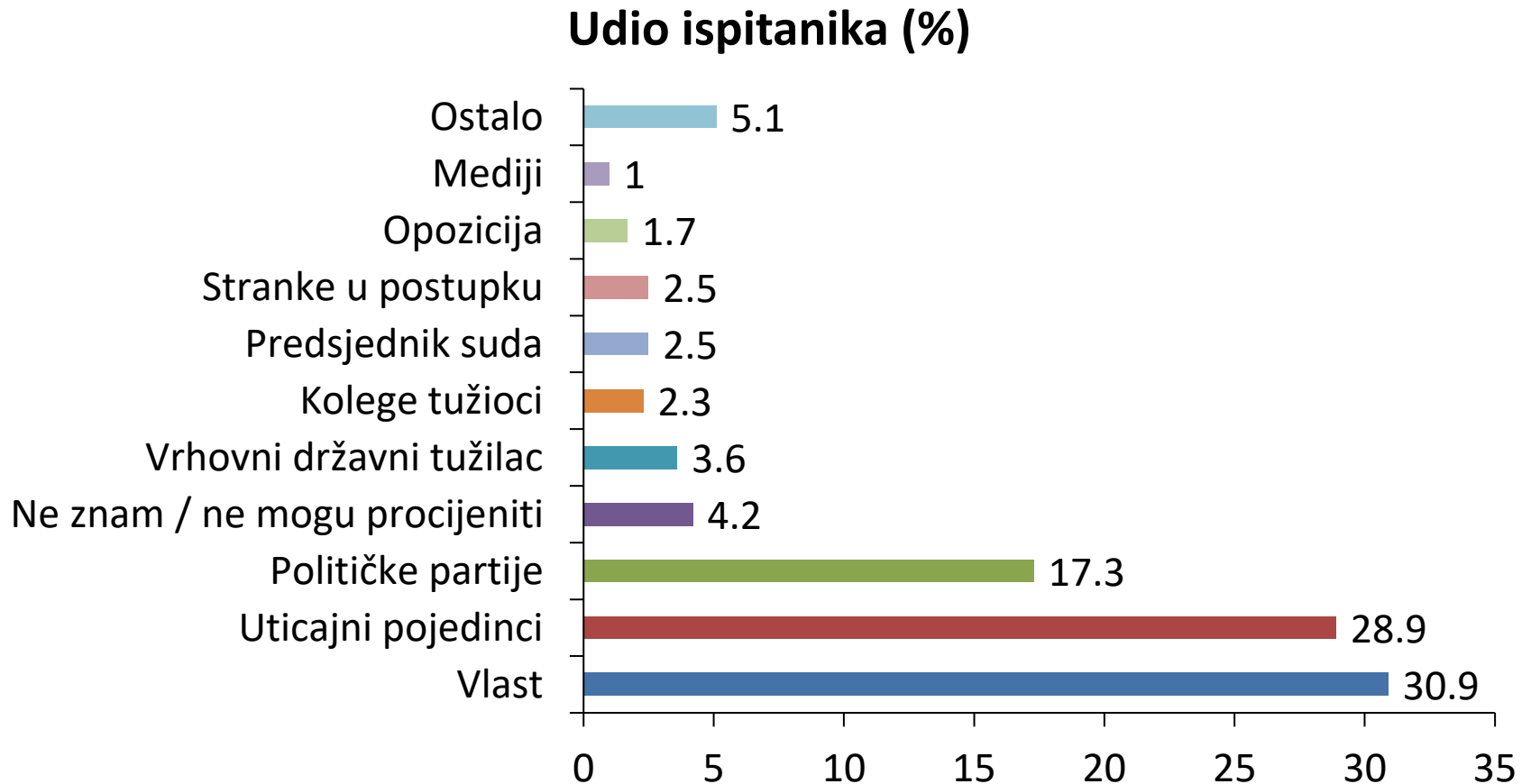
Povjerenje u Specijalno državno tužilaštvo (po partijama za koje bi glasali)

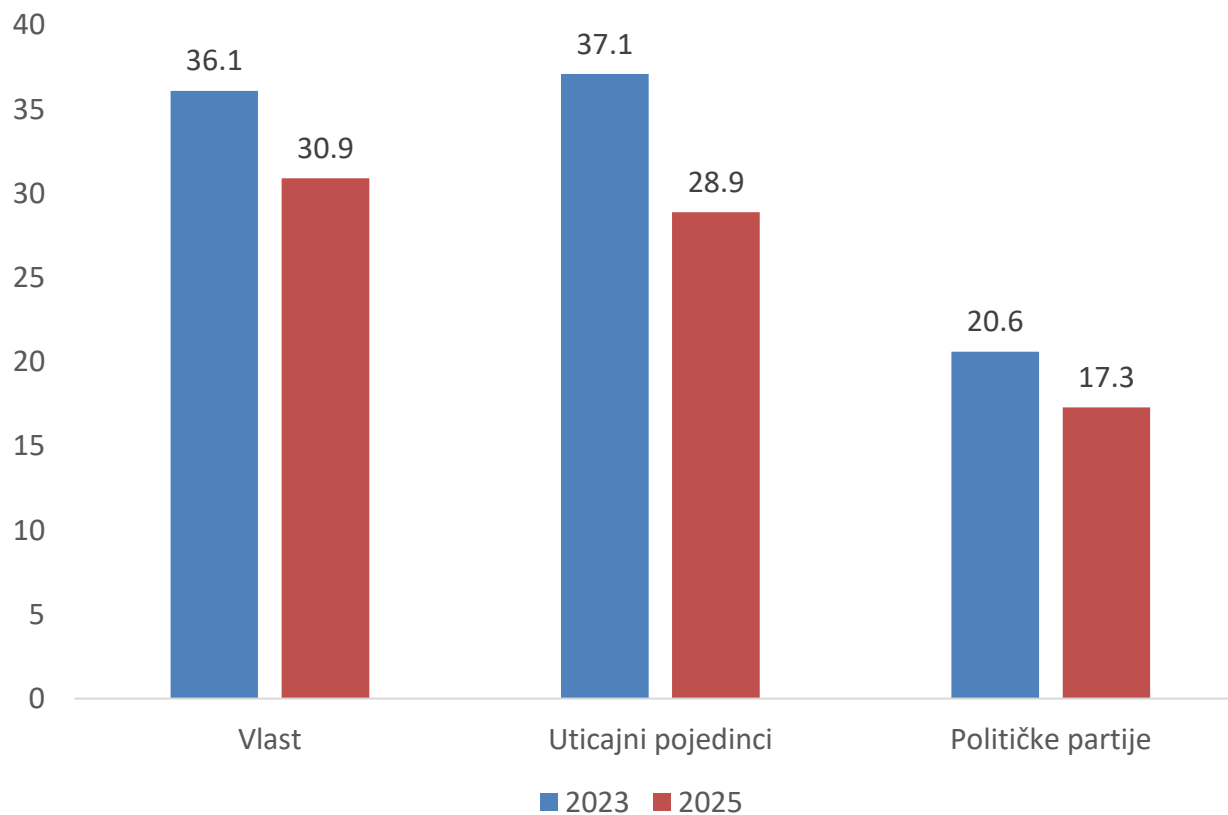
Povjerenje u Tužilački savjet (po partijama za koje bi glasali)

Ko najviše utiče na odluke tužilaštva?

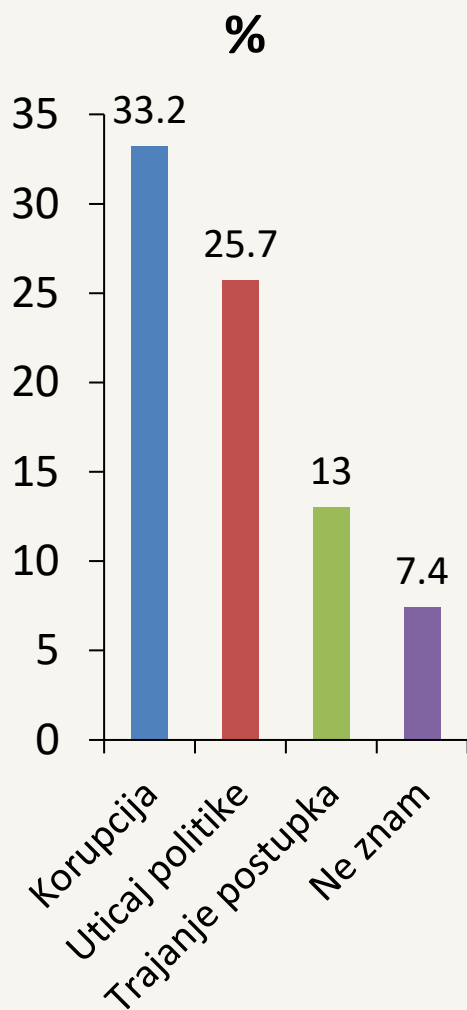

Ko najviše utiče na odluke tužilaštva? poređenje

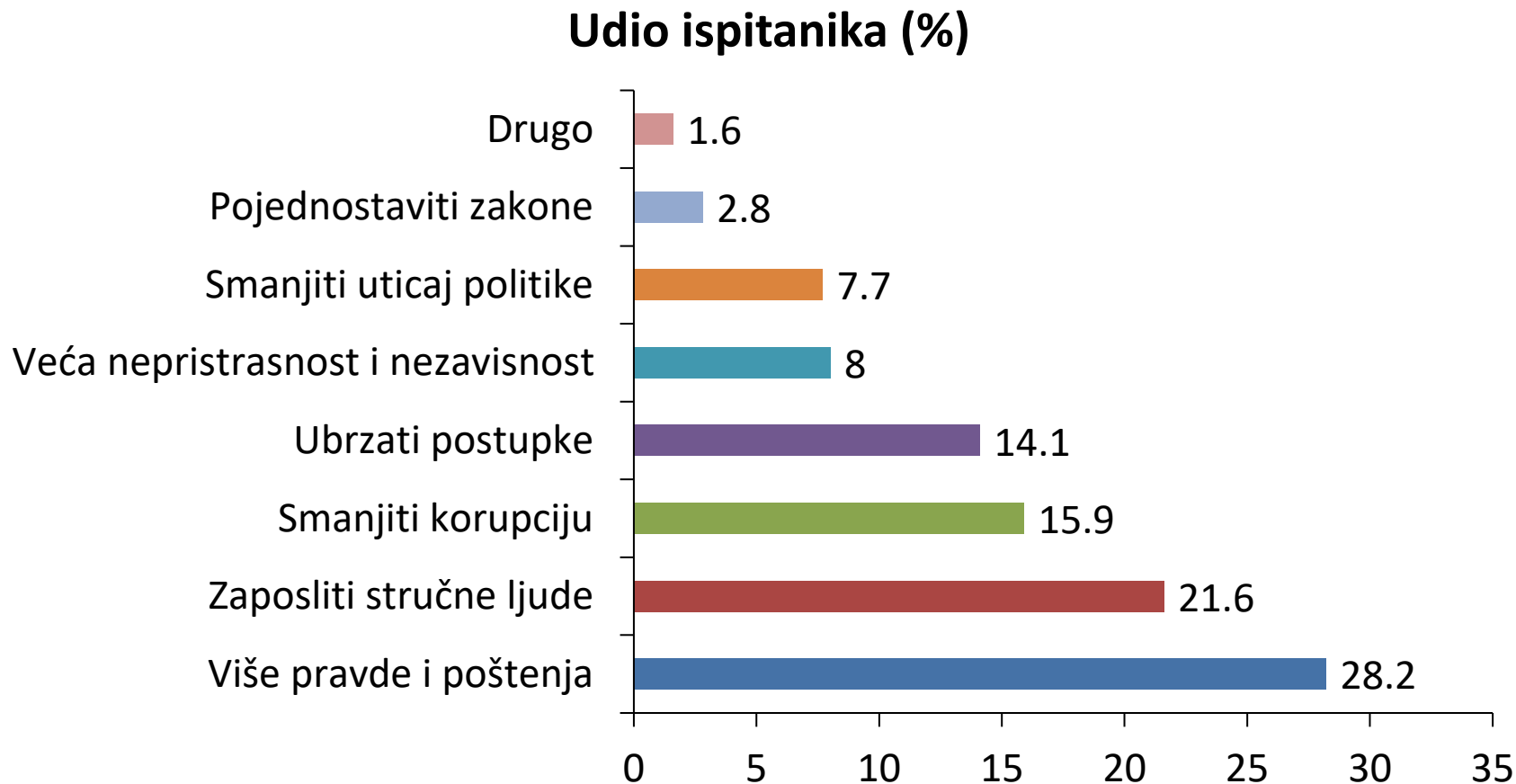
- Građani koji smatraju da tužilaštvo nije nezavisno dominantno navode vlast (30,9%) i uticajne pojedince (28,9%) kao aktere koji najviše utiču na odluke tužilaštva.
 - Političke partije dodatno potvrđuju percepciju političkog uticaja, jer ih 17,3% ispitanika vidi kao ključni faktor u odlučivanju tužilaštva.
 - Institucionalni akteri unutar sistema (vrhovni i glavni specijalni tužilac, kolege tužioci) znatno su rjeđe percipirani kao presudni nosioci uticaja.
 - Ukupni nalazi ukazuju na snažnu javnu percepciju da se odluke tužilaštva donose pod političkim i neformalnim pritiscima, a ne isključivo na osnovu zakona.

Najveći problemi u radu tužilaštva

- Percepcija građana o radu tužilaštva pokazuje jasan kontinuitet problema koji se odnose na integritet i političku nezavisnost institucije. Kao najveći problem se najčešće navodi korupcija (33,2%), što predstavlja još izraženiji nalaz nego u slučaju sudova, i ukazuje na duboko ukorijenjeno nepovjerenje u nepristrasnost i profesionalni integritet tužilaštva.
- Na drugom mjestu nalazi se uticaj politike (25,7%), što potvrđuje da građani tužilaštvo u značajnoj mjeri percipiraju kao instituciju izloženu spoljašnjim pritiscima i političkom uticaju. Zbirno, gotovo šest od deset ispitanika vidi ključne slabosti tužilaštva upravo u korupciji i političkom uticaju, što direktno dovodi u pitanje njegovu sposobnost da djeluje nezavisno i jednako prema svim akterima.
- Problem trajanja postupaka (13,0%), iako prepoznat, ostaje sekundaran u odnosu na pitanja integriteta i nezavisnosti, što dodatno potvrđuje da građani efikasnost ne doživljavaju kao osnovni problem ukoliko nije praćena pravičnošću i odsustvom neformalnih uticaja.
- Relativno nizak procenat odgovora „ne znam“ (7,4%) ukazuje na to da građani imaju formirane stavove o radu tužilaštva, bez obzira na lično iskustvo. U cjelini, ovi nalazi snažno potvrđuju da jačanje nezavisnosti, transparentnosti i borbe protiv korupcije predstavlja centralni preduslov za obnovu povjerenja u tužilaštvo i širi sistem vladavine prava.

Najvažniji prioriteti u reformi pravosuđa

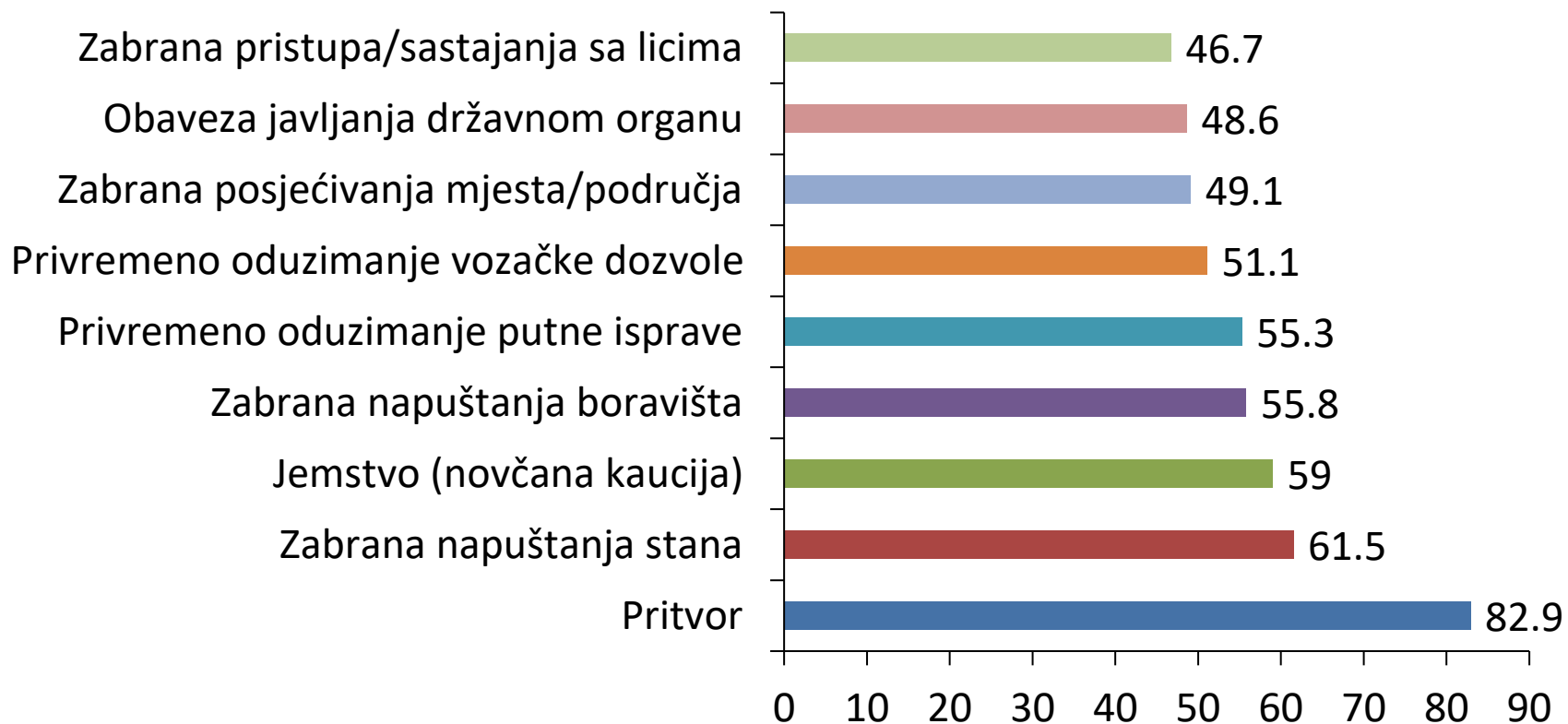
Zaključci

- Nalazi ukazuju da građani reformu pravosuđa prije svega doživljavaju kao vrijednosno i integritetsko pitanje, a tek potom kao tehnički ili organizacioni izazov. Kao najvažniji prioritet izdvojeno je više pravde i poštenja (28,2%), što jasno odražava duboku potrebu za obnovom osjećaja pravičnosti, jednakosti pred zakonom i moralnog kredibiliteta pravosudnih institucija.
- Drugi po važnosti prioritet je zapošljavanje stručnih ljudi (21,6%), što ukazuje na percepciju da kvalitet kadrova predstavlja ključni preduslov za funkcionalno i pouzdano pravosuđe. Smanjenje korupcije (15,9%) i ubrzanje sudskih postupaka (14,1%) prepoznati su kao važni, ali sekundarni koraci, koji se očigledno doživljavaju kao posljedica, a ne uzrok sistemskih problema.
- Relativno nizak procenat ispitanika koji ističu veću nezavisnost (8,0%) kao prioritet ne znači da građani nezavisnost ne smatraju važnom, već sugerise da je oni implicitno povezuju sa pravdom, poštenjem i integritetom, a ne doživljavaju je kao zasebnu, apstraktnu reformsku mjeru.
- U cjelini, ovi rezultati poručuju da će reformski procesi u pravosuđu imati smisla za građane samo ukoliko donesu vidljive, opipljive promjene u praksi, koje potvrđuju da sistem funkcioniše pravedno, profesionalno i bez neformalnih uticaja.

Efikasnost mjera pritvora

Percepcija efikasnosti mjera (ocjene 3 + 4)

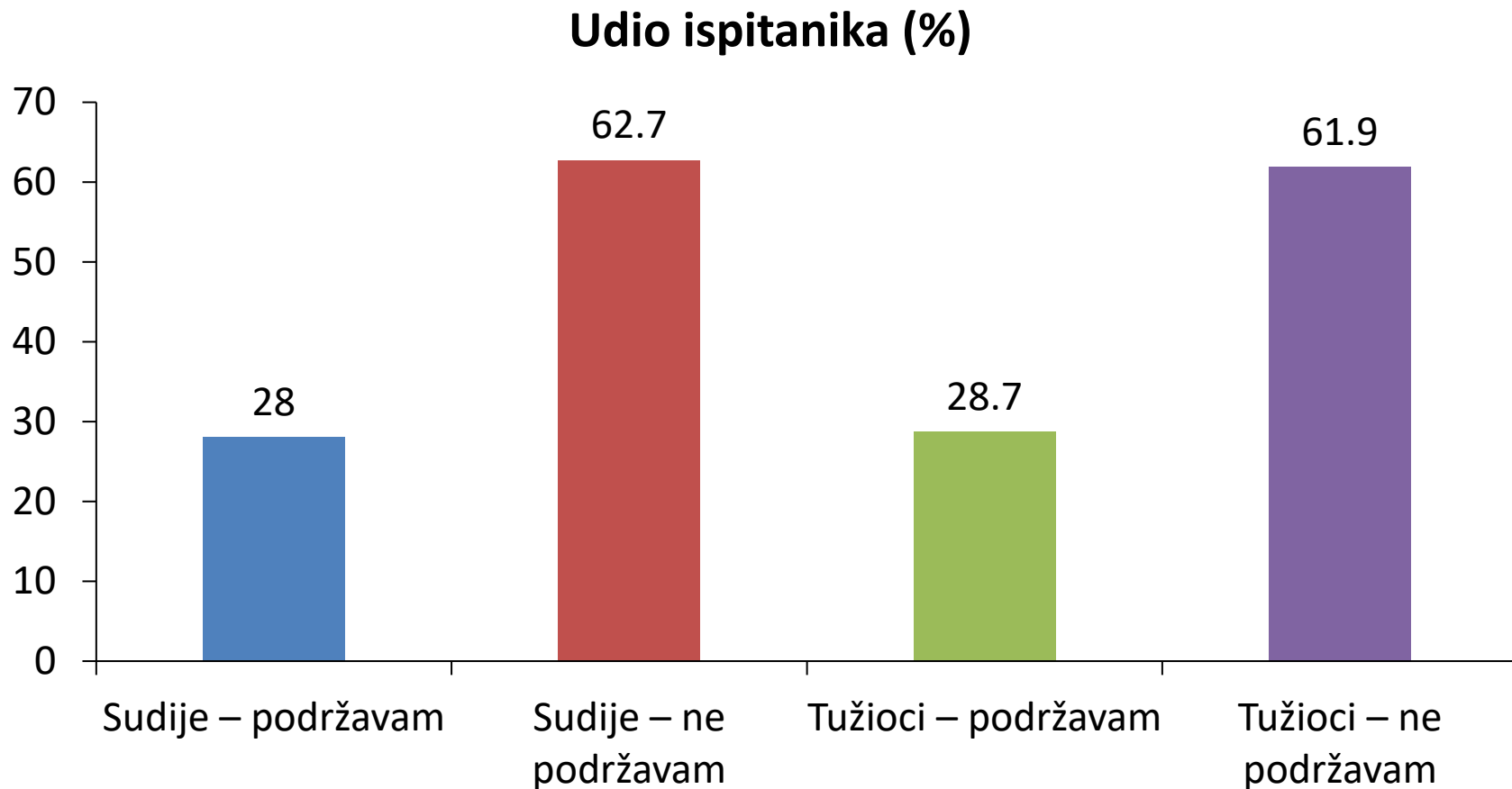
Udio ispitanika (%)

Ključni zaključci

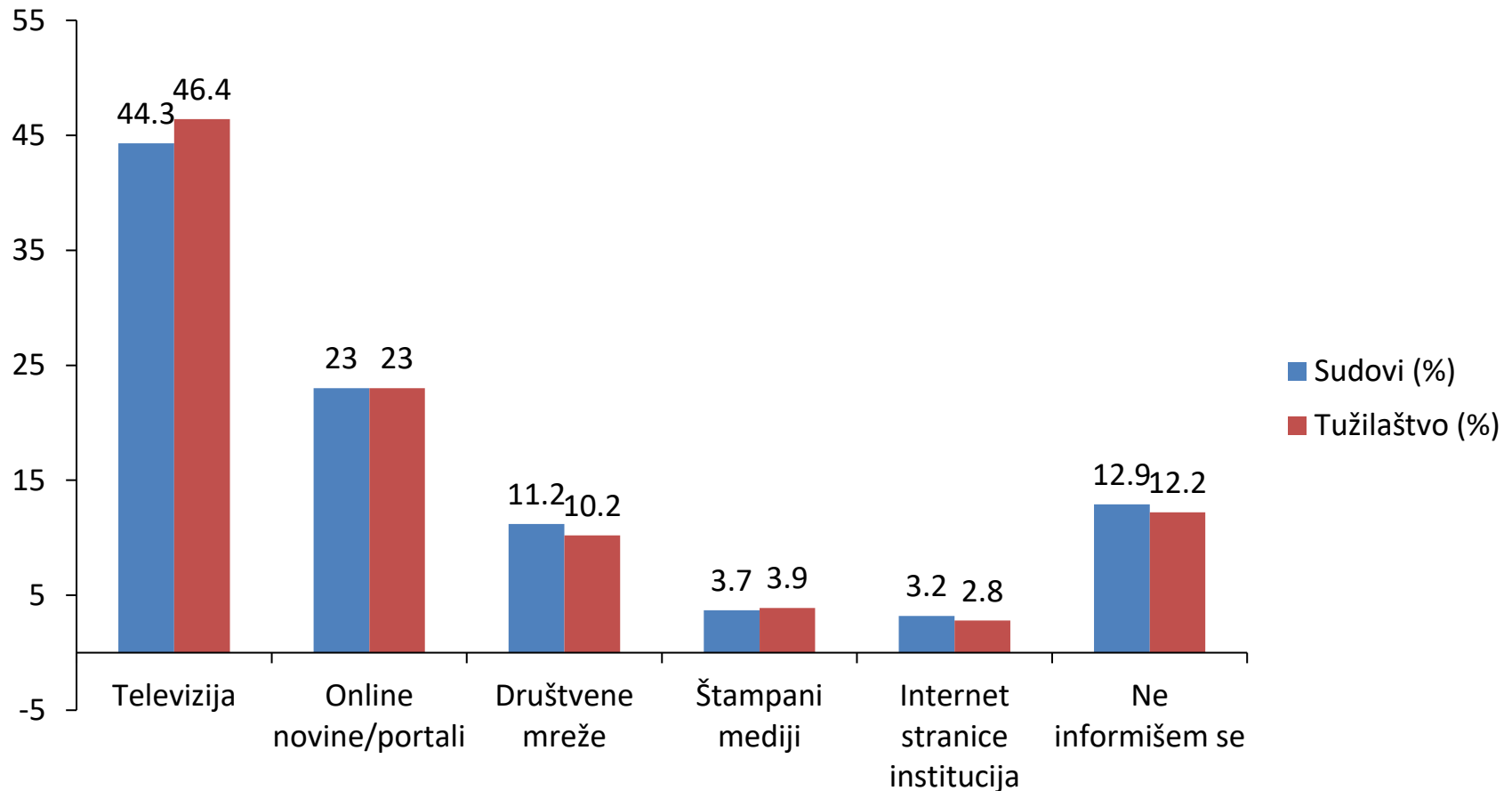
- Pritvor se ubjedljivo izdvaja kao mjera koju građani najčešće percipiraju kao efikasnu, što ukazuje na snažno oslanjanje javnosti na restriktivne mjere.
- Alternativne mjere imaju umjeren ali i jasan nivo povjerenja, većina se kreće između 50% i 60%
- Najniže ocjene dobijaju mjere koje se zasnivaju na administrativnom nadzoru i zabranama kontakta.
- Nalazi ukazuju na potrebu za jačanjem povjerenja u alternativne mjere kroz dosljedniju primjenu, efikasniji nadzor i jasniju komunikaciju sa javnošću.
- Dominantna percepcija pritvora kao najefikasnije mjere može povećavati pritisak na njegovo češće korišćenje.
- Unapređenje vidljivosti efekata alternativnih mjera može doprinijeti uravnoteženijem i proporcionalnijem pristupu krivičnopravnim mjerama.

Podrška povećanju plata u pravosuđu

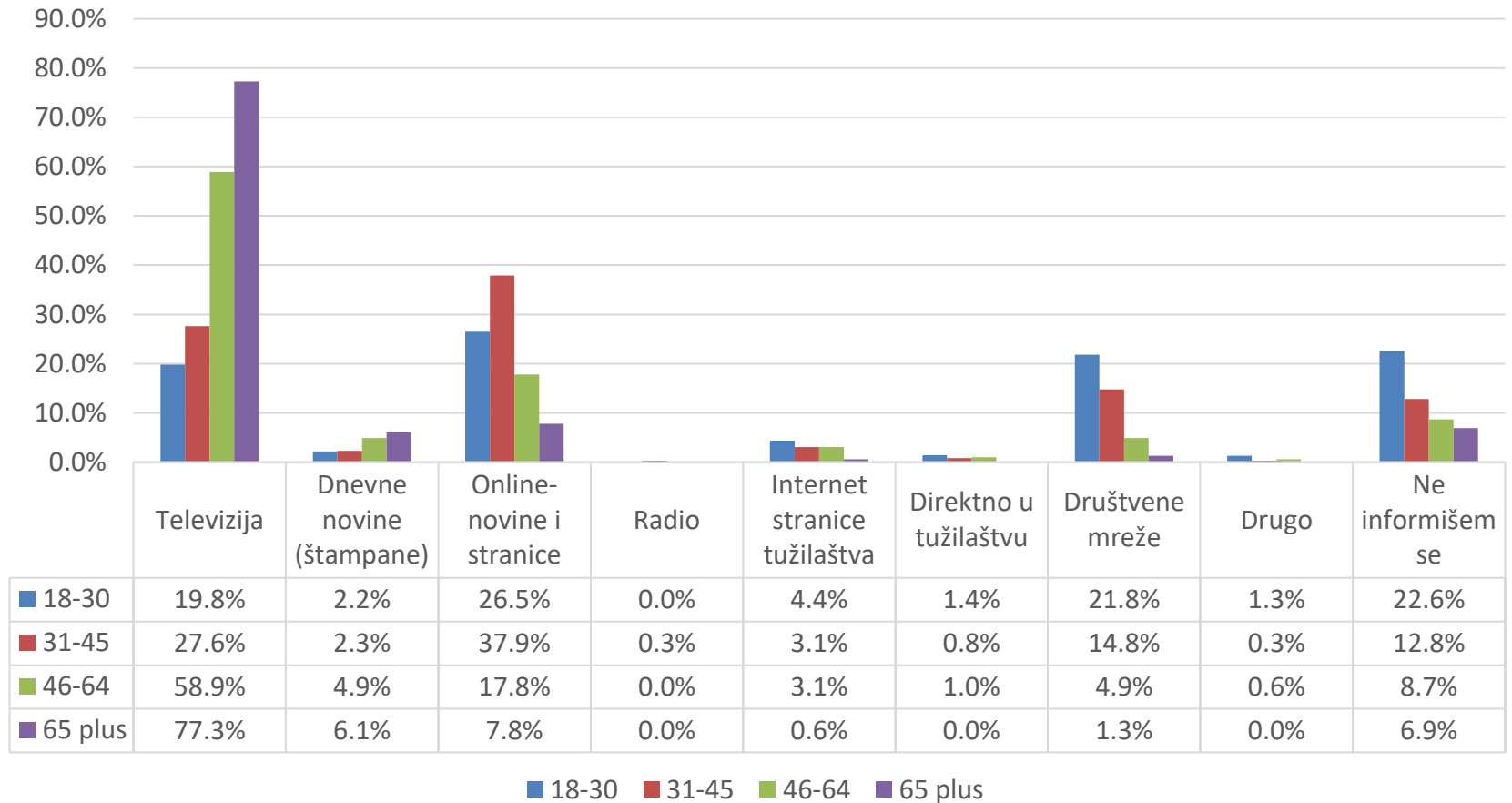

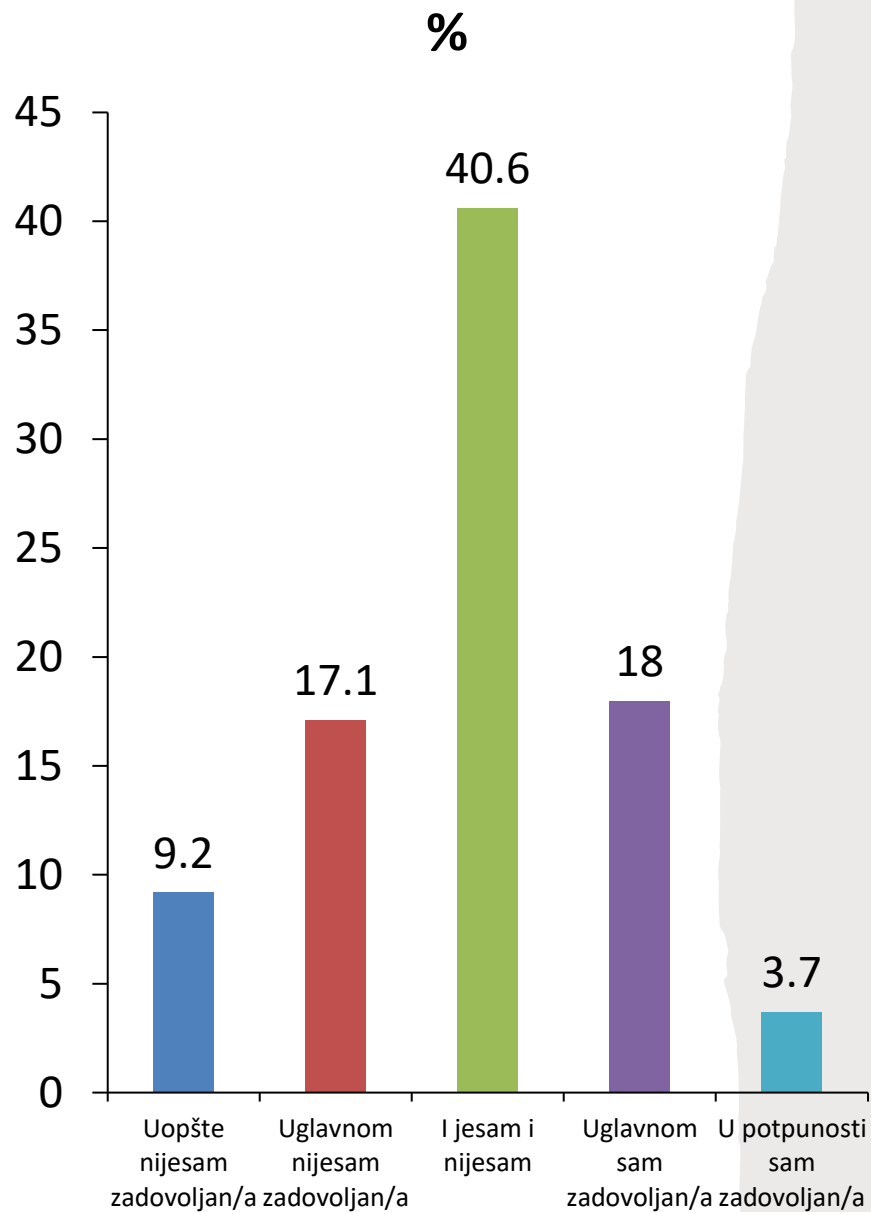
MEDIJI I JAVNOST

Kako se građani informišu o radu sudova i tužilaštva

Kako se građani informišu o radu tužilaštva u odnosu na uzrast

Zadovoljstvo izvještavanjem medija

Nalazi ukazuju na izraženu ambivalentnost i ograničeno povjerenje građana u izvještavanje medija. Najveći udio ispitanika (40,6%) zauzima neutralnu poziciju („i jesam i nijesam zadovoljan/a“), što sugerira da građani medijsko izvještavanje doživljavaju kao nedosljedno, selektivno ili promjenljivog kvaliteta, u zavisnosti od teme, medija ili konteksta.

Negativne ocjene su ipak brojnije od pozitivnih: ukupno 26,3% ispitanika navodi da su uglavnom ili uopšte nezadovoljni izvještavanjem medija, dok je pozitivno orijentisanih (uglavnom + u potpunosti zadovoljni) 21,7%.

Posebno je indikativno da vrlo mali procenat građana (3,7%) izražava potpuno zadovoljstvo, što ukazuje na odsustvo snažnog povjerenja u profesionalne standarde i objektivnost medija.

Ovakva struktura odgovora sugerira da mediji, iako imaju važnu ulogu u informisanju javnosti o pravosuđu i drugim društveno osjetljivim temama, ne uspijevaju u potpunosti da izgrade kredibilitet i autoritet kod građana. Dominacija neutralnih i negativnih stavova ukazuje na potrebu za unapređenjem kvaliteta, balansiranosti i analitičnosti medijskog izvještavanja, posebno u oblastima koje direktno utiču na percepciju vladavine prava, institucija i društvene odgovornosti.

U kontekstu prethodnih nalaza, ovi rezultati dodatno potvrđuju da se stavovi građana o pravosuđu često formiraju kroz medijski posredovane narative, čiji kvalitet i pouzdanost ostaju predmet kritičkog preispitivanja od strane javnosti.

Zaključci

- Televizija je najčešći izvor informisanja o radu i sudova i tužilaštva, što ukazuje na snažan uticaj tradicionalnih medija u oblikovanju javne percepcije. Međutim, razlike su velike u odnosu na uzrast ispitanih. Televizija snažno raste sa godinama i dominantan je izvor informisanja kod starijih (46–64 i posebno 65+).
- Online mediji predstavljaju drugi najvažniji izvor informacija, dok društvene mreže imaju sekundarnu, ali rastuću ulogu. Online novine i portali su ključni izvor za 31–45 i 18–30, dok njihov značaj naglo opada kod starijih. Društvene mreže su izrazito generacijski kanal. relevantne gotovo isključivo za mlađe (18–30), marginalne kod 65+. Zvanične internet stranice tužilaštva imaju nizak, ali stabilan udio u svim uzrastima – što govori o slabom direktnom institucionalnom dosegu.
- Relativno visok procenat građana koji se uopšte ne informišu (oko 12%, kod mladih 22.6%) predstavlja dodatni izazov za transparentnost pravosuđa.

Implikacije za komunikaciju institucija

- Nalazi ukazuju na potrebu da sudovi i tužilaštvo unaprijede stratešku komunikaciju prema javnosti, posebno kroz televiziju i online medije, te ih prilagode različitim demografskim strukturama javnosti.
- Nizak udio informisanja putem zvaničnih internet stranica institucija ukazuje na ograničenu vidljivost ili dostupnost institucionalnih informacija.
- Jačanje digitalne komunikacije i prisustva na društvenim mrežama može doprinijeti povećanju transparentnosti i povjerenja građana.